

Szám: 274-21/2017.

J e g y z ő k ö n y v

Szabadegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete

2017. december 04-i közmeghallgatásáról

Határozatok:

- 189/2017. (XII. 29.)... A képviselő-testület 2017. december 04-i közmeghallgatásának napirendjéről
- 190/2017. (XI. 29.) A képviselő-testület 2017. december 04-i közmeghallgatásának jegyzőkönyv hitelesítőjéről

Jegyzőkönyv

Készült: Szabadegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 04-én, hétfőn 17.00 órakor megtartott közmeghallgatásáról.

Az ülés helye: Szabadegyháza, Nagy László Művelődési Ház nagyterme

Jelen vannak

Szavazati joggal:

Egriné Ambrus Andrea	polgármester
Czigány Lázár Zoltán	alpolgármester
Andrássy Péter	képviselő
Druhapolcsik Péter	képviselő
Epres Kornél	képviselő
Szabó Veronika	képviselő

Tanácskozási joggal:

Nagy András Botond	jegyző
--------------------	--------

Meghívottak:

Széphegyi Balázs NIF Zrt.
Bodó Beáta településtervező

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Jó napot kívánok mindenkinek! Tisztelt Jelenlévők! Hölgyeim és Uraim! Tisztelettel köszöntöm a megjelent szabadegyházi lakosokat, a képviselő-testület tagjait a lakossági fórummal egybekötött közmeghallgatáson. Köszöntöm Nagy András Botond jegyző urat, aki itt nálunk először vesz részt közmeghallgatáson. Külön köszöntöm Bodó Beáta asszonyt, településtervezőt, aki a Településképi Arculati Kézikönyv lakossági fórumára érkezett, valamint Széphegyi Balázs urat, a NIF Zrt. projektvezetőjét, akit a 62. számú főút elkerülő szakasz építésének jelenlegi állásával kapcsolatos tájékoztatóra hívtunk meg. Friss hír, hogy később csatlakoznak hozzánk a Fama Farm Kft. tulajdonosai, a telepvezető, illetve a környezetvédelmi szakértő is jelen lesz. Külön köszöntöm intézményeink dolgozóit. Később csatlakozik hozzánk - miután most még tart a rendelés - településünk új háziorvosa, Goda László doktor úr is. A jogszabályi előírások alapján a képviselő-testületnek minden évben egyszer közmeghallgatást kell tartania, ezen túl lakossági fórumot tarthat annyiszor, ahányszor erre igény van vagy jogszabály előírja. Az idei évben többször került sor lakossági fórumra - részben a 62. számú főút, részben a Településképi Arculati Kézikönyv témájában. A testület által elfogadott munkaterv szerint a közmeghallgatás időpontját az év utolsó hónapjára tettük, miután így jobban figyelembe vehetők a lakosok javaslatai, véleményei a következő évi költségvetés tervezésénél, mintha az év elején már egy kész költségvetést tárnánk a lakosok elé, amin szinte már alig lehet változtatni. A mai napon így több időszzerű napirend kerül megtárgyalásra. A közmeghallgatás egyúttal képviselő-testületi ülés is, ezért megállapítom, hogy a testület ülése határozatképes, mivel a hét képviselőből hat jelen van. A közmeghallgatást megnyitom.

A napirend a meghívóban kiküldöttek szerint alakul:

Az közmeghallgatás napirendi pontjai:

1. Tájékoztató a 62. számú főút elkerülő szakasza építésének jelenlegi állásáról

2. Lakossági fórum a Településképi Arculati Kézikönyvről

3. A 2016. és 2017. évben megvalósított feladatok végrehajtásáról tájékoztató

4. A 2018. évi költségvetés tervezetének ismertetése, fejlesztési javaslatok

Megkérdezem a képviselő-testület tagjait, van-e valakinek egyéb napirendi javaslata? Ha nincs, kérem, szavazzunk! Ki az, aki elfogadja a napirendi javaslatot? (Szavazás.)

A Képviselő – testület 6 fő képviselő döntéshozatalban való részvételével:

6 igen szavazattal,

0 nem szavazattal,

0 tartózkodással

a következő határozatot hozta:

**Szabadegyháza Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
189/2017. (XII. 04.) határozata**

A 2017. december 04-i közmeghallgatás napirendjéről

A Képviselő-testület a 2017. december 04-i közmeghallgatás napirendjét a javaslattal egyezően hagyja jóvá.

Felelős: Egriné Ambrus Andrea polgármester

Határidő: azonnal

Egriné Ambrus Andrea polgármester

A szervezeti és működési szabályzatunk alapján jegyzőkönyv-hitelesítőt kell választanunk. A mai ülésre javaslom Andrassy Péter képviselő urat jegyzőkönyv-hitelesítőnek. Ki az, aki elfogadja a javaslatot? (Szavazás.) Ki az, aki tartózkodott? (Szavazás.)

A Képviselő – testület 6 fő képviselő döntéshozatalban való részvételével:

5 igen szavazattal,

0 nem szavazattal,

1 tartózkodással

a következő határozatot hozta:

Szabadegyháza Község Önkormányzata

**Képviselő-testületének
190/2017. (XII. 04.) határozata**

**A 2017. december 04-i közmeghallgatás
jegyzőkönyvének hitelesítőjéről**

Szabadegyháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2017. december 04-i közmeghallgatás jegyzőkönyvének hitelesítésére Andrassy Péter képviselő urat megválasztja.

Felelős: Andrassy Péter - képviselő

Határidő: 2017. december 19.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Rátérünk a napirendi pontok tárgyalására.

1. Napirendi pont tárgyalása:

Tájékoztató a 62. számú főút elkerülő szakasza építésének jelenlegi állásáról

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Ismételten köszöntöm Széphegyi Balázs urat, a NIF Zrt. projektvezetőjét, akivel Önök közül többen már találkozhattak januárban, a munkaterület-átadást követő lakossági fórumon, ahol Széphegyi úr ismertette a beruházás részleteit. A 62. számú főút felújítása már nagyon régóta húzódó beruházás, így örültünk, amikor egy évvel ezelőtt kiderült, hogy nemcsak a perkátai és a seregélyesi, hanem a szabadegyházi elkerülő építése is megkezdődik. Amikor azonban megláttuk a terveket és Projektvezető úr ismertette a részleteket, az örömben egy kis öröm vegyült, számos nyitott kérdés merült fel az önkormányzat részéről. A munkaterület-átadásához bizonyos feltételekkel járultunk hozzá, és a júliusi alapkövetésnél is nehezményeztük, hogy megnyugtató választ nem kaptunk kérdéseinkre. Aggályainkat többször, több fórumon jeleztük a NIF-nek is, majd az országgyűlési képviselőnk segítségét is kértük, Széphegyi Balázs úrral többször egyeztettünk, szóbeli ígéretet kaptunk arra, hogy megnyugtató választ kapunk kérdéseinkre.

Aggályaink, észrevételeink röviden a következők voltak - és a részleteket mind a helyi lapban, mind a megyei médiában közöltük. A legnagyobb problémát az jelenti számunkra, hogy a jelenlegi nyomvonalon lévő vasúti átjárót lezárják, ellehetetlenítve ezzel a két településrész közötti közlekedést, valamint az autóbuszok közlekedését. Sajátos helyzetben van ugyanis Szabadegyháza, ezt mindannyian tudjuk, hiszen a dunaújvárosi buszok a vasútállomási bejárónál állnak meg; ha a vasúti átjáró megszűnne, akkor még esély se lenne arra, hogy valahol fel és le tudnának szállni a szabadegyházi emberek, mivel az elkerülő szakaszán buszmegálló nincs. De a mostani meghosszabbított útvonalas helyközi közlekedést is lehetetlenné tenné, mivel a vasútállomástól csak a felüljárón - egy az elkerülőre fel-, illetve lehajtással - tudnának közlekedni a buszok. Ez bonyolítja, és mivel időben is hosszabb, drágítja a közlekedést.

A másik problémánk, hogy mivel körforgalmat egyik csomópontnál sem terveztek, az útkeresztezésekben nagyobb lesz a balesetveszély, főleg ha külön kanyarodósáv sem lesz. A száritónál lévő 1. csomópontban nem terveztek közvilágítást, mindkét irányban ível az út, beláthatatlan a kereszteződés - sokszor még nappal is -, a gyalogos és kerékpáros forgalom itt viszont jelentős lesz, sőt mondhatjuk, hogy az elkerülő miatt itt fognak közlekedni azok is,

akik a telepen laknak, és nem akarnak az elkerülőre felhajtani. Talán megoldás lehetne a forgalomlassítás, bár tudjuk, hogy a táblák nem sokat érnek, hiszen az nem visszatartó erő, talán ha fix traffipaxot helyeznének ki. További aggályunk a jelentős kamionforgalom feltorlódása a kanyarodósávokban, illetve a körforgalomtól az elkerülőhöz vezető 125 méteres bekötőúton. Kérdés, hogy az elkerülő átadása után kié lesz az út? Milyen állapotban? Ki újítja fel az utat? Ezek a kérdések már egy éve napirenden vannak, és bár van egy 10 évvel ezelőtti megállapodás az önkormányzat, a NIF és a Közút között, de ugyanazokkal a feltételekkel az önkormányzat nem tudja és nem is hajlandó kezelésbe venni az utat. Tekintve, hogy már most rendkívül rossz állapotban van az út, valamint jelentős részben a Hungrana Kft. teherforgalmát szolgálja, a napi 800 kamionhoz képest, ami a gyárhoz jön, elenyésző az a néhány gépkocsi vagy autóbusz, ami még bejár Szabadegyházára. Ezeknek a száma már most is fogy, féltő, hogy az elkerülő átadása után még jobban elkerülnek a távolsági buszjáratok a településünket. És még nem beszéltünk a lakótelepi ún. vízműút forgalmának növekedéséről, miután tudomásunk szerint az elkerülő szakasról ki lesznek tiltva a lassú járművek, tehát pl. a traktorok csak a lakótelepen keresztül tudják megközelíteni a gyárat. A szárítót pedig csak manőverezéssel, hiszen Dunaujvárosból jövet balra, a szárító felé le se lehet bekanyarodni, sőt Fehérvár felől az 1. csomópontban balra, a sárga ház felé se lehet bekanyarodni. Számos kérdést és problémát felvet tehát ez az új elkerülő szakasz, és bár januárban még nem tudatosodott sok emberben, hogy merre is fog menni, hol fog húzódni az elkerülő, most már azért jobban látjuk a részleteket, és gondolom mindenkinek vannak kérdései. Ezért is kértük meg Széphegyi Balázs urat, a projekt vezetőjét, hogy ha tud, személyesen tisztelje meg a szabadegyházi lakosokat a jelenlétével, hiszen hitelesen ő tud válaszolni az Önök által feltett kérdésekre, kérdéseinkre. Én át is adom neki a szót.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Üdvözlök mindenkit! Széphegyi Balázs vagyok a NIF Zrt. projekt vezetője. Én viszem a projektet tervezésétől kezdve, 10 éve gyakorlatilag ezzel a projekttel foglalkozom. Itt sok minden elhangzott, aminek nagy részére én már reagáltam korábban is. Első számú pont a vasúti átjáró megléte. A tervek nem tartalmazták azt, hogy megszűnik a vasúti átjáró, betonelemekkel korlátoztuk a keresztmetszeti átengedést, ez azt jelentette, hogy annak idején a minisztériumnak a kívánsága az volt, hogyha elkerülőt kap egy település, akkor az legyen zsáktelepülés. Magyarán a két végét le kell korlátoznunk, hogy tényleg az elkerülő utat használják a kamionok. Maga az elkerülő út az semmi más célt nem szolgál, csak a vasúton egy külön szintű keresztezés kialakítását, és akkor ezzel elkerüljük a lakott területű részt is. A vasúti átjárónak a megtartása forgalomtechnikai beavatkozás. Polgármester asszony jelezte, hogy a feltétel volt az, hogy munkaterületet kapjunk, hogy későbbiekben ez megtartásra kerüljön. Ezt a feltételt én leegyeztettem a közlekedési felügyelettel, semmi aggályát nem látja annak, hogy ott átengedjük ugyanúgy a forgalmat, ahogy eddig is. A különbség annyi lesz, hogy a főút forgalma fönt a fölüljárón fog elmenni, hogy a vasút ne hátráltassa. Míg a helyi forgalom - ami nem a gyárhoz menő forgalmat jelenti, hanem tisztán a két településrész közti forgalmat - a meglévő vasúti átjáró és útvonal felhasználásával történik. Időközben ennek biztosítására egy úgynevezett ARK rendszer lépett életbe, amely meghatározza a teherautóknak, hogy merre mehetnek. Ez az útvonal ki fog kerülni ebből a nyomvonalból, magyarán hogyha erre megy a teherautó és a benne lévő GPS jeladó jelzi, akkor megbüntetik őket. Minden teherautó föl fog menni az elkerülőre a körforgalmon keresztül, és nem a vasúti átjárót fogja használni. Így a vasúti átjárón lévő szakaszon gyakorlatilag tényleg csak a kerékpáros, traktoros helyi közlekedés marad. A forgalomnak a nagy része a 6-7 ezres forgalom pedig fölmege az elkerülőre.

Lakóutca, ami a szárítótól befele jön. A tervek azt tartalmazzák, hogy ne kelljen elkerülni a települést, a távolsági buszok ezen a lakóutcán fognak bejönni. És végig jön a most meglévő 62-es számú főúton, majd itt a végén vasúti átjáró keresztezésével fog visszamenni az eredeti nyomvonalra. Meghagyjuk az összes megállót, ugyanúgy meg fog állni, mint eddig. A lakóutcat kiszélesítettük 6 méterre. Már el is készült, ott lesz neki egy ilyen elhúzott élszerű jobbra kanyarodást biztosító csatlakozása, középzigettel biztosítva lesz, hogy a kihajtásnál STOP tábla lesz, igen álljon meg és nézzen körbe.

A közvilágítást nem terveztünk, mert ez egy teljesen külterületi jellegű csomópont, hasonló megoldások vannak szerte az országban, egyik helyen sincsen közvilágítás. Közvilágítást ott kell tervezni, ahol x méteren belül kiépített közvilágítás van. Ezt kimaradt a projektből, nem is volt igény korábban.

A balra kanyarodó sáv. A csomópontnál egyszerű kereszteződés épült annak idején, amikor tervezték, akkor még szerintem a szárító nem is volt. Illetve később már a tervösszeállítást követően jelentkezett az az igény, hogy itt jelentősebb keresztirányú forgalomra kell számítani, ill. hogy Dunaújváros felől érkezve balra lehessen fordulni. Ezzel gyakorlatilag annyit tudunk elérni, hogy csináltattunk egy úgynevezett közlekedésbiztonsági auditot, ami annyiból áll, hogy erre felkért szakértő megvizsgálja a csomóponti kialakítást, táblázást, sebességet, és megállapításokat tesz, amit beépítünk a projektbe. A csomópont kapcsán sebességkorlátozás lett betervezve, nem kilencvennel, hanem hetvennel lehet menni. A balra kanyarodást a Közút továbbra sem engedte, maradtunk ebben a záróvonalas kialakításnál. Hát az élet majd mást hoz azt valószínűsítem, de attól függetlenül ez egy biztonságos csomópont. Hasonló van Seregélyes elkerülőnél, ahhoz képest ez sokkal jobb beláthatósággal bír, valamiért itt még sem engedik a balra kanyarodást. Maga a csomópont bőven bírja azt, hogy az a mennyiségű autó, ami arra akar fordulni, az nyugodtan le tud fordulni. Az elv az volt, hogy aki Dunaújváros felől jön, jobbra kis ívben a települést el tudja érni, de a teherautó a Hungránánál, ahol lesz egy teljes értékű csomópont, ott tudnak bejönni. Aki Fehérvár felől jön, ugyanazon a Hungránás csomóponton tud lehajtani. Aki a vasútállomáshoz akar menni, az a már kiépült rámpán keresztül a híd alatt fogja tudni elérni a vasútállomást. Alapvetően a cél az volt, hogy a főút forgalmát a vasút forgalmát külön szinten keresztezve elkerüljük a lakott területű részeket.

A polgármester asszony említette még a visszamaradó út burkolat állapotát, ill. annak kezelői kérdését, ez még egyeztetés alatt van, hogy ez a visszamaradó szakasz kinek a kezelésébe kerül vagy milyen felújításokon fog átesni. Bonyolítja a helyzetet, hogy két vasúti átjáró is van az érintett szakaszon. Erről azt kell tudni, hogy a vasúti átjáró előtt és után 8-8 méter az a MÁV fennhatósága. Kvázi mi nem nyúlhatunk hozzá, hanem csak a MÁV újíthatja föl, persze ha a közút szerez rá forrást és meg tudjuk oldani, akkor ez is felújításra kerül. Jelen pillanatban maximum kátyúzásig tudunk elmenni. Ez majd a télen egyeztetés során el fog dőlni.

A munkák állapota. Hát azt mindenki látja, hogy a gerendák beemelésre kerültek, gyakorlatilag a vasúti főpálya felett a hídszerkezetnek az úgynevezett pályalemeze, ami a vasúti felsővezeték feletti szigetelési munkákat, ill. a vágányzárást illeti, az elkészült. Ez azért jelentős, mert egy vágányzárt egy-két évvel korábban meg kell kérni. Ez nagyban hátráltatja a projektet, ez az egyetlen olyan pont volt, ami hátráltatta volna a kivitelezés befejezését határidőre. A határidő 2018. június 28. Addig el fogunk készülni, gyakorlatilag most is olyan 73-75%-os készültségen áll a projekt. Az útról hiányzik a kopóréteg, a szalagkorlátok, táblák, festés. A híddal vagyunk lemaradva, ott a két szélső hídpillér most készül. Januárban lesz a maradék 24 darab 10 méteres gerenda beemelése, majd ezt követően, ahogy az időjárás

engedi, a pályalemez, szegély, korlátok, aszfalt és szalagátvágás. Az út forgalomba helyezése nem ugyanaz, mint amikor elkészül az út. Mindenki azt fogja látni, hogy már elkészült szépen az út, de még nem használhatjuk, eltelik körülbelül egy vagy másfél hónap, amíg a hatósági engedélyeket, egyéb szakhatósági hozzájárulásokat beszerezzük. Én augusztus végére várom azt, hogy a teljes új nyomvonalat igénybe tudjuk venni. Lesz egy közbenső állapot. Március vége, április eleje, amikor a Dunaújváros felőli végéhez elbontjuk az utat és akkor gyakorlatilag a Hungrana körforgalomig ideiglenes forgalomba helyezéssel fogjuk az utat átadni. Koronán belül, az út két széle között a burkolat, padka, szalagkorlát közti rész lesz rendezve. Táblák kihelyezve, föl lesz festve, lesz padka, de az út mellett azért lesznek építési munkálatok, de ez is május végére be kell, hogy fejeződjön. Utána műszaki átadás, forgalomba helyezés, és levonul a kivitelező.

Közműkiváltások: a projekt két helyszínen is jelentős közműkiváltásokkal bír, legfőképpen a szárító körül volt víz, csatorna, szennyvíz, ivóvíz, 22 kV, Invitel kábel. Ezek mind kiváltásra és védelembe helyezésre kerültek. Ami még hátra van, az a perkátai 160-as gázvezeték. Ott már az előkészítő munkák, ill. a védőcső-elhelyezések elkészültek, még műszaki lezárás van hátra. A területekkel kapcsolatosan kifizetésekkel vagyunk lemaradva, ez két ingatlant érint, ezeknek az ügyintézését ezt most tudtam meg én is, úgyhogy ezeket intézem. Nem tudom, hogy vannak-e ezzel kapcsolatosan kérdések?

Möszmer Antal helyi lakos

A gyár előtti útnak a kezelői joga, arra még nem válaszolt, hogy kellene. Az tekintélyes összeg lenne, ott télen ugye havat kell tolni, síkosság-mentesíteni és így tovább és így tovább. Ez az önkormányzatra tekintélyes költséget róna. Az végül is kié lesz?

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Amint említettem, hogy a tél folyamán fogunk egyeztetni. Köztünk, a Magyar Közút és az Önkormányzat között 2009-ben készült egy megállapodás, ami alapja volt az egész projekt megvalósításának, az engedélyt is az alapján kaptuk meg, hogy az akkori képviselő-testület úgy határozott, hogy a visszamaradó utakat átveszi tulajdonba és kezelésbe. Annak idején a Hungrana és a település között más volt a felállás, és a Hungrana képviselői is ott ültek és vállalták azt, hogy ők fogják az utat gondozni, mivel gyakorlatilag az ő teherautóik használják. Mostani állapot szerint ez a település kezelésében van. Ezt fogjuk fölülbírálni, ami szóba jöhet: a körforgalom és a meglévő vasútállomásig tartó szakasznak a kérdése. Maga a szeszgyár előtti szakasznak a kezelése a törvény szerint önkormányzati feladat, ezt nem tudjuk szerintem átírni.

Möszmer Antal helyi lakos

Az a hosszabb szakasz.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Az lehet, hogy a hosszabb szakasz. Csak ugye a településen az ingatlanok megközelítése, biztosítása, útfenntartása a törvény szerint az önkormányzati feladat. Ez az út viszont nem országos közút lesz, hanem helyi út. Helyi utat meg az önkormányzatnak kell kezelni.

Möszmer Antal helyi lakos

Hát nem tudom, azért az nem egy olyan egyszerű feladat. És mi lesz ezzel a szakasszal, ami a falu vége és a vasúti átjáró között van? Ez kinek a tulajdona?

Egriné Ambrus Andrea polgármester

A varrodától lévő szakaszra gondolsz?

Möszmer Antal helyi lakos

Igen.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Az már az önkormányzat kezelésében van a vasútállomásig.

Möszmer Antal helyi lakos

Most akkor már az önkormányzat végezte a kátyúzást is?

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Igen. Annak idején ez volt a feltétel, hogy a KKK csak úgy járult hozzá az önkormányzati átvételhez, hogy ha valahol meg tudnak fordulni a téli síkosság-mentesítő járművek és a vasútállomás előtti buszfordulóban tudnak megfordulni. A varrodánál nem tudtak volna megfordulni a gépek, ezért addig át kellett venni a közutat.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Országos közutak a település főút megközelítés vagy állomáshoz vezető utak, öt számjegyű utak ez a két variáció van. Az összes többi út az önkormányzati utak. Ezt a törvény egyértelműen szabályozza. Ezt nem tudjuk átlépni.

Möszmer Antal helyi lakos

A meglévő körforgalom a benzinkútnál ami van. Ha rázúdul a kamionforgalom, nem lesz annak kicsi a keresztmetszete, mert elég kicsi körforgalom.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

A körforgalmat a Hungrana építette ki saját költségén.

Möszmer Antal helyi lakos

Tudom, de hogyha ennyi kamion is keresztülmegy rajta, ott fognak forgolódni is rajta.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Pont ugyanannyi megy rajta keresztül, mint most is. Sőt kevesebb megy majd át rajta, mert a főút egyéb forgalmát elvezetjük onnan. Marad maga az a forgalom, amit a Hungrana generál. Az a napi 800 ki-be menő jármű. Ez csúcsidőben 800. Tehát azért naponta nincsen annyi.

Möszmer Antal helyi lakos

Köszönöm szépen.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Szívesen.

Somogyi János helyi lakos

Én a lakótelepen lakom. A távolsági buszok, amik vannak. Most ön azt mondta, hogy nem lesz probléma a buszokkal, sem a helyi járatokkal. Ugyanúgy fognak közlekedni a buszok a Szabadegyháza-Ipartelepre, mint idáig. Ebbe bízhatunk?

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Azért nem szüntetjük meg a vasúti átjárót, hogy ott tudjanak menni a távolsági buszok. Mert amikor fölvetettük annak idején a volánnak, hogy főnt a töltésen építenénk egy buszmegállót, azt elvetették, mert balesetveszélyes. Mi is leszavaztuk. Ezért született az a megoldás, hogy berakunk úgynevezett unicity elemeket, hogy megnyugtassuk a minisztériumot. De már akkor is azzal számoltunk, hogy azokat bármikor el lehet mozdítani, és a buszközlekedést is ugyanígy fogjuk biztosítani.

Somogyi János helyi lakos

Szó volt még arról, hogy bejön a lakótelepre a forgalom, a kukoricás kocsik. A lakótelepet meg kellene védeni, hogy bejárjanak oda traktorok éjszaka vagy nappal. Azért az egy kicsit kellemetlen dolog.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Maga a Hungrana Kft. kukorica-beszállítása az ő csomópontján keresztül történik. Az, hogy a lassú járművek, traktorok erről az elkerülő szakaszcán ki vannak tiltva, az azt jelenti, hogy aki a szárító felől közlekedik mondjuk traktorral, az a lakóutcán fog bejönni. Szerintem most is arra jár, aki onnan jön. Annyi a különbség, hogy ki lett szélesítve az út a mostani 4 méterről 6 méterre.

Somogyi János helyi lakos

Igen, az nagyon jó lett, köszönöm szépen.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Szívesen.

Simon László helyi lakos

Nekem egy kérdésem lenne ezzel a kereszteződéssel kapcsolatban. Nem vagyok szeszgyári lakos. De részemről furcsa, hogy nem világítanak ki egy ilyen komoly kereszteződést, ahol ugye átmenő forgalom az új 62-es főút nyomvonala, elég sok gépjármű fog rajta menni. Azt tetszett mondani, hogy nem kap külön világítást éjjel. Ezt én nagyon balesetveszélyesnek tartom. Még azt sem említette ön, hogy esetleg sárgán villogó figyelmeztető lámpával jelezni fogják a kereszteződést.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Ezt megvizsgálták közlekedésbiztonsági audit keretében, és nem olyan veszélyes csomópont ez, mint ahogy itt említik. Van egy hatezres napi forgalom. Itt az éjszakai órákban szinte zéró a forgalom, tudom, mert én is járok szinte napi szinten 10 éve rajta. Maga a kereszteződés jól belátható, nincs takarás, messziről lehet látni, hogy jön-e valami. A seregélyesit tudnám említeni, mert ugyanaz az ív. Csak annyi a különbség, hogy itt előtte nincs domb, tehát belátható több száz méterről a csomópont. Vannak olyan időszakok amikor nem, mert ködbe borul az egész, akkor veszélyes, ezt aláírom, de azon a lámpa sem segít. A sárga villogóval kapcsolatban eddig nem érkezett olyan jellegű igény, hogy ezt vizsgáljuk. A közlekedésbiztonsági auditnak több fokozata van: kell egy engedélyezési terv, egy kiviteli terv, egy a kivitelezést befejezően, és a korai üzemeltetési szakaszban is kell készíteni egy auditot. Amikor ténylegesen elkészült az út, és rajta megy a forgalom, akkor vizsgálja meg az auditor, hogy milyen egyéb beavatkozások szükségesek. Itt ezen a szakaszon ilyen visszaverő prizmasor lesz telepítve, le lesz véve a sebesség, a keresztező utaknál Stop tábla, középziget hívja fel a járművezetők figyelmét, hogy igenis itt meg kell állni, szét kell nézni. A lámpakialakítás nem olcsó mutatvány, tehát ott azért tízmilliókat eltapsolni, ill. az üzemeltetést vállalni, hogy megfelelő biztonság legyen.

Simon László helyi lakos

Én nem zöld, sárga, piros lámpára gondoltam, hanem sárga villogóra.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Sárga villogóra, tudom. Sárga villogót ott kell elhelyezni, ahol balesetveszélyes kialakítás van. Fejér megyében ez a közút anyagi keretéből általában egy sárga táblát jelent. Sárga villogó a gyalogátkelőhelyeken szokott kiépítésre kerülni, ahol ténylegesen emberélet van veszélyben. Itt a tervekészítés során, illetve reményeink szerint a lakosság döntő része a meglévő 62-es számú kivilágított úton fog közlekedni, ami gyakorlatilag csak az övük lesz, mert levettük róla a forgalmat.

Simon László helyi lakos

Most én ezzel mind egyetértek, csak attól félek, nehogy úgy járjunk mint a 62-es felújításánál, hogy Szabadegyházánál az első leágazásnál nem kaptunk lefordulósávot. Ott gyakorlatilag, ha jön utánunk egy kamion, és ha 100 méterrel előbb már nem rakom ki az irányjelzőt, hanem

kirakom 30 méterre. Gyakorlatilag sietnem kell, hogy tűnjek el a kamion elől, mert egyébként a záróvonalon mennek keresztül. Azzal kapcsolatban, ahogy a polgármester asszony is mondta, akkor tegyenek ki egy traffipaxot és fényképezzék le a sok-sok szabálytalankodó embert, akik elől menekülni kell.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

A déli csomópontnál lesz egy ilyen jobbra kanyarodó ék. Ami nem teljes lassító sávot jelent, hanem egy 20-30 méteres elhúzást teljes sávszélességben. Ez elsősorban azért van, hogy a buszoknak legyen idejük lekanyarodni és ne legyen ráfutásos baleset, előtte le lesz korlátozva a sebesség, 70-es korlátozás lesz érvényben. Prizmasor lesz rajta, egy csomó olyan forgalomtechnikai beavatkozás lesz, ami fölhívja a figyelmét a kamionosoknak és az úton közlekedőknek, hogy ez egy odafigyelést igénylő útsatlakozás. De maga a keresztező forgalom nagysága nem indok arra, hogy itt egy teljes értékű csomópontot építsünk ki.

Simon László helyi lakos

Az én részemről még mindig nem fogadtam el az ön válaszát. Seregélyesen ki van világítva a körforgalom.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Azért van kivilágítva a körforgalom Seregélyesen, mert van egy olyan előírás, hogy ha 200 méterre ki van építve a közvilágítás, akkor ki kell építeni a csomópontban is a közvilágítást.

Simon László helyi lakos

Ne haragudjon, nem fogadom el az ön válaszát.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Egy apró megjegyzést szeretnék tenni. A seregélyesi elkerülőre való hivatkozás az ön részéről nem szerencsés, mert nekünk nagyon rossz tapasztalataink vannak a seregélyesi elkerülővel, több halálos baleset is történt. Majd meglátjuk, hogy kinek a tulajdonába kerül az összes olyan út, ami nem az elkerülő szakasz, akkor az önkormányzat élhet azzal a lehetőséggel, hogy akár forgalomkorlátozást is bevezethet, hogyha nagyon eldurvul a helyzet. Nem szeretnénk ezt megvárni, meglátjuk, hogy a Hungrana Kft. hozzáállása is milyen lesz.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Mint említettem, buszokra terveztük ezt a 6 méter szélesítést nem arra, hogy a traktorok... A traktorok ne a főúton közlekedjenek, mert az sokkal balesetveszélyesebb, mintha egy védett belső úton, ahol zéró forgalom van, kényelmesen el tud menni, tehát nem azok okozzák a balesetveszélyt, hanem inkább az, ha megy traktor 40-nel és a kamion 90-nel beledurrant. Ezt el kell kerülni, ezért a lakóutcára tereltük a keresztirányú forgalmat. Hozzáteszem, hogy többletforgalom nem várható, mivel eddig is a szárító felől érkező járművek, ezt az utat használták.

Simon László helyi lakos

A 70-es korlátozással sem fogok egyetérteni, mert azt 100-ból 99 nem fogja betartani.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Azt megkérdezzük, hogy a VÉDA-nak milyen esélye van, hogyha javasoljuk a fix traffipax kihelyezését?

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Ausztriában vannak ilyen fix traffipaxok, ahol mindenki szó szerint betartja az ötvenet. Magyarországon is, ami fix traffipax ki van rakva, ezek a nagy szürke dobozok mindenki betartja. Ennek a telepítése a Belügyminisztérium hatásköre.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Reméljük, hogy nem kell sok balesetet megvárunk. Van-e még kérdés? Nincs. Megköszönöm Széphegyi úrnak a tájékoztatóját, és folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. Kérem a lakosokat, hogyha bárkinek bármilyen jellegű kérdése van, nyugodtan keressenek bennünket.

Széphegyi Balázs projektvezető NIF Zrt.

Mindenki nyugodtan kereshet, minden héten itt vagyunk, itt szoktunk kooperációs értekezletet tartani. Köszönöm szépen.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Két perc technikai szünetet tartunk.

A szünet után a közmeghallgatás tovább folytatódik. A jelen lévő képviselők száma 6 fő.

2. napirendi pont tárgyalása

Lakossági fórum a Településképi Arculati Kézikönyvről

Egriné Ambrus Andrea polgármester

A 2. napirendi pont keretében a Településképi Arculati Kézikönyvről tartunk lakossági fórumot. Ismét köszöntöm Bodó Beáta asszonyt, településtervezőt. Az előző lakossági fórumon is elmondtam, bár akkor nagyon csekély volt az érdeklődés, hogy idén december 31-ig az önkormányzatnak el kell fogadnia a településképi rendeletét, valamint a Településképi Arculati Kézikönyvet. Önök már nagyon jól tudják, hogy van egy településrendezési terve az önkormányzatnak, van Helyi Építési Szabályzata, településszerkezeti terve. Ezeket ez a kézikönyv és a rendelet nem érinti közvetlenül, hiszen amíg a Helyi Építési Szabályzat, a településrendezési terv azt mondják meg, mit és hol lehet építeni, a Településképi Arculati Kézikönyv arra ad választ, hogy hogyan. Az eljárás során több fórumot kellett tartani, Bodó

Beáta asszony az, aki összefogta ezt a folyamatot. A második fórumra most kerül sor, és néhány héten belül el kell fogadnunk a kézikönyvet. Átadom a szót Bodó Beáta asszonynak!

Bodó Beáta településtervező

Sok szeretettel köszöntök én is mindenkit. Amit látnak a képernyőn, az a Szabadegyháza Településképi Arculati Kézikönyv egy tervezete, amelyet szeretnék Önöknek bemutatni. Előljáróban annyit szeretnék elmondani, hogy ez egy tervezet, egyáltalán nem végleges formájú. Nyilvánvalóan tartalmazhat esetleg tárgyi tévedéseket, olyan megállapításokat, amik vagy nem felelnek meg az Önök ízlésének, vagy nem értenek egyet vele. Kérem szépen, hogy ezeket jelezzék. Azt is kérem, hogy jelezzék, hogyha meglátják a házukat a kézikönyvben és nem szeretnék, hogy az ott szerepeljen, akkor erre is van lehetőség, mert ez egy nyilvános kézikönyv lesz. Fent lesz a honlapon, ezt mindenki látni fogja, ha valakinek olyan kívánsága van, ha nem szeretné, hogy a háza ott legyen, akkor kérem szépen, hogy ezt polgármester asszonynak jelezzék. A településképi rendelet és a kézikönyv felkerül a honlapra tervezet formájában, amelyet kérem, szépen véleményezni szíveskedjenek a partnerségi rendeletük alapján.

(Ezt követően részletesen bemutatásra került a jegyzőkönyv mellékletét képező Településképi Arculati Kézikönyv tervezete.)

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Van-e kérdés az elhangzottakhoz kapcsolódan?

Möszmer Antal helyi lakos

Szerintem teljes volt.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

A buszmegállókkal kapcsolatosan jelezném, hogy a hirdetések csak a hirdetőtáblákon szabad elhelyezni nálunk már régóta, ezt majd ki kell venni. Ezért van 10 hirdetőtábla a településen.

Pápai István helyi lakos

Megint tiltunk mindent.

Erdélyi Istvánné helyi lakos

A Kastélynak a másik fele? A környezete.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Magántulajdonban van. Mi nem kötelezhetjük, hogy újítsa fel.

Helyi lakos.

Tekintettel arra, hogy jönnek a választások. A villanyoszlopok tele vannak politikai hirdetésekkel.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Azt a pártok gondolom, hogy egyeztetik az E.ON-nal. Nekünk nincs arra ráhatásunk.

Helyi lakos.

Ha már ilyen szép dokumentumot készítettünk, akkor az nem rontja a településképet? Mert én szerintem nagyon.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Gondolom ez az E.ON-nak megéri. Ez amúgy egy egy-két hónapig tartó állapot, de a Települési Arculati Kézikönyv hosszú távra vonatkozik.

Bodó Beáta településtervező

Van egy kormányrendelet, ami nagyon szigorúan szabályozza a hirdetéseket, reklámtáblákat. Nagyon szigorú szabályokhoz kötik, hogy hova lehet kihelyezni hirdetéseket, ill. hirdetéseket. A politikai hirdetésre én azt gondolom, hogy januárban, mivel jönnek a választások, külön kormányrendeletet fognak hozni. Szerintem ez sem fog az önkormányzat illetékességébe tartozni.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Azt kérem, hogy a honlapon, illetve a hivatalban megtekinthető a rendelt ill. a kézikönyv ezt nézzék kérem át és minél többen véleményezzék. Két perc technikai szünetet tartunk.

A szünet után a közmeghallgatás tovább folytatódik. A jelen lévő képviselők száma 6 fő.

3. és 4. napirendi pont tárgyalása

A 2016. és 2017. évben megvalósított feladatok végrehajtásáról tájékoztató.

A 2018. évi költségvetés tervezetének ismertetése, fejlesztési javaslatok.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

A 3. napirendi pont és a 4. napirendi pont összefügg, így javaslom egyben tárgyalni. Miután a tavalyi évi költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót már elfogadta a képviselő-testület, az idei háromnegyed évi teljesítés pedig a lakosok által megválasztott testület döntésein alapul, így a költségvetési adatokról, a beruházásokról, fejlesztésekről szóló tájékoztató csak egy tudomásulvételt igényel. Lévé, hogy mindenki a településen él, és látja, hogy 2016. januárja óta milyen fejlesztéseket hajtottunk végre, milyen beruházások készültek el községünkben, milyen rendezvényekkel vártuk a helyi és környékbeli lakosokat. Lehet, hogy néhány szám elhangzása után már senki nem emlékszik a beszámoló elején elhangzó számokra, így csak a legfontosabbakat emelem ki, illetve annál fontosabb, hogy ha változtak a számok a teljesítésnél, annak mi az oka. A 2016. évet 360 millió forinttal kezdtük, év közben 771 millió forint bevétel érkezett, összességében a költségvetés főösszege 1 milliárd 131 millió forint volt, mind a bevételi, mind a kiadási oldalon. A tavalyi évben 796 millió forintot költöttünk, 200 millió forintot kötöttünk le év végén és 134 millió forint volt a záró pénzkészletünk. Az idei év elejét 329 millió forint pénzkészlettel nyitottuk és 923 millió forint bevétellel számoltunk. Az idei évre 715 millió forint kiadással számoltunk, 294 millió tartalékkal. Az idei év bevételi és kiadási főösszege 1 milliárd 252 millió forint, amiből szeptember végéig 1 milliárd 221 millió forint teljesült. 2016-ban a bevételeken belül a saját bevételek 607 millió forintot tettek ki, emellett 164 millió forint állami támogatást kaptunk. Zárójelben jegyzem meg, tavaly még nem volt szolidaritási hozzájárulás. Az idei évben a

szolidaritási hozzájárulás bevezetésével ez az arány a következőképpen alakul: a diagram jól szemlélteti, hogy bár papíron kapunk támogatást, de sokkal többet fizetünk be szolidaritási hozzájárulásként, így gyakorlatilag mi nem kapunk támogatást. Egy kicsit részletesebben a bevételek. 2016. évben 56 millió forint a normatív állami támogatás, 22 millió forint TB finanszírozás, 17 millió forint egyéb pénzeszköz (pl. közfoglalkoztatás), 69 millió forint pályázati pénz, 573 millió forint iparűzési adó, 3 millió forint gépjárműadó. Azt tudni kell, hogy a hozzánk befolyt gépjárműadónak csak a 40%-a marad nálunk, a többit át kell utalnunk az állami költségvetésnek. Tavaly még nem volt építményadó, de volt egyéb saját bevétel, 31 millió forint értékben. A 2017-es bevételeket részletezve: 109 millió forint normatív állami támogatás (papíron, ezt nem kapjuk kézhez), TB finanszírozás 23 millió forint, a közfoglalkoztatásra 24 millió forintot kapunk a terv szerint, ehhez képest szeptember végéig 7,8 millió forint teljesült. Az iparűzési adó soron 700 millió forintot terveztünk be, óvatosan, miután és ez minden tételről elmondható, a bevételeinket úgy terveztük, amennyi biztosan bejön, a kiadásainkat pedig úgy, amennyinél biztosan nem lesz több. Persze ettől függetlenül az csak jó, ha a kiadásoknál megtakarítást érünk el, a bevételekből pedig több jön be, csak figyelemmel kell lenni arra, hogy nekünk a jövő évre megtakarítással kell terveznünk, hiszen lehet, hogy a jövő évben a bevétel kevesebb lesz, szolidaritási adót akkor is ugyanennyit vonnak le. A 700 millió iparűzési adó helyett 769 millió érkezett be szeptember végéig. A gépjárműadó viszonylag könnyen tervezhető bevétel, hiszen a gépjárműállomány jelentősen nem változik, 4 millió 120 ezer forinttal terveztünk, ebből szeptember végéig 2,2 millió érkezett be. Az építményadó az a sor, ahol 35 millió forintot terveztünk - elég kerek szám, hiszen a költségvetés elfogadásakor még nem tudtuk felmérni, mennyi ingatlanra kell építményadót fizetni, így óvatosan terveztünk. Sajnos ennek ellenére mindössze 453 ezer forint érkezett be a mai napig, miután egy adózó fellebbezett, és a mai napig nem fizetett. Az ügy azóta már a másodfokot megjárta, a kormányhivatal helyben hagyta a jegyző határozatát, az adózó a bíróságra vitte az ügyet. Egyéb saját bevétel címen terveztünk be 22 millió forintot, amiből szeptember végéig 11,2 millió forint teljesült. A kiadások ehhez képest 2016-ban úgy néztek ki, hogy személyi jellegű kiadásokra - bér+járadék - 272 millió forintot fordítottunk, dologi kiadásra 156 millió forintot, segélyekre és segély jellegű kifizetésekre 12 millió forintot, civil szervezeteknek, egyházaknak, alapítványoknak, társulásnak 45 millió forintot adtunk át, fejlesztésre, felújításra pedig 311 millió forintot költöttünk. Tavaly májusban adtuk át a felújított főutat, valamint júliusban az iskolánál a buszmegállóöbölt, buszmegállóval, parkolókkal. Ezek a kiadások tehát összességében 797 millió forintot tettek ki. A 2017. évi költségvetésnek miután még egy hónap hátravan az évből, csak a költségvetési rendeletben elfogadott előirányzat-számaikat tudom ismertetni, valamint azt, hogy ebből mennyi teljesült az első háromnegyed évben, szeptember 30-áig, illetve ahol már adatot tudunk mondani, november 30-áig. Az összes kiadás összetétele a következő, az elfogadott költségvetésben: 715 millió forint kiadás, 293 millió forint lekötött betét (tartalék), 243 millió 243 ezer forint szolidaritási hozzájárulás. Ezt az összeget havonta részletekben emelik le az önkormányzat számlájáról. A szeptember végi állapot szerint az első háromnegyed évben 396 millió forintot költöttünk, 172 millió forint volt a lekötött betét (jelenleg 310 millió forint), ezzel együtt jelenleg 479 millió forint a pénzkészletünk november végén, a lekötött betéttel együtt. A 396,6 millió forint összegű kiadásból 289 millió forint személyi jellegű kiadás: bér és járadék, 190 millió forint dologi kiadás. Ebből szeptember végéig 94,5 millió forintot költöttünk el. Segélyre és egyéb segély jellegű kiadásra a betervezett 11 millió helyett szeptember végéig 6 millió forintot költöttünk el. A pénzeszköz-átadások 57 millió forint (szeptember végéig 31 milliót költöttünk el), a fejlesztésekre, felújításokra pedig 168 millió forintot terveztünk be. Ebből szeptember végéig csak 53 millió forint fogyott el, hiszen látható, hogy a beruházások egy része most folyik, út- és járdafelújítások, kátyúzások stb. Ha

megnézzük a 2017-es számokat, kicsit átrendeződött a kép. A legnagyobb változás a kiadások soron a szolidaritási hozzájárulás megjelenése, amit a 2016-ban elfogadott 2017-es költségvetési törvény vezetett be. Azért a kiadásokat említtem először, mert ez indukálta az önkormányzat azon lépését, hogy a kiadás-növekedésből adódó hiány csökkentésére megemelje az iparűzési adót és bevezesse az építményadót. Az adóemelés és az új adónem bevezetését hosszas tárgyalási folyamat előzte meg a legnagyobb adózókkal, ám a képviselők egyetértettek abban, hogy a több száz milliós kiadás megjelenésével a kieső bevétel valahonnan pótolnunk kell, és hogy a magánszemélyeket ne terheljük - a más településeken már régen bevezetett - kommunális és egyéb jellegű adónemekkel. Azt tudni kell, hogy a szolidaritási hozzájárulást a legnagyobb iparűzésiadó-bevétellel rendelkező önkormányzatoknak kell fizetniük, és mivel az adóerőképesség a lakosság számától függ, így a viszonylag nagy adóbevéttel, de viszonylag kevés lakosságszámmal rendelkező településeket sújtja. Bizonyára a híradásokból hallották Budaörs esetét, de hasonló helyzetben van például Rácalmás és Paks is. Mondhatjuk azt, hogy szerencsések vagyunk, mert tőlünk van mit elvinni, más településeknek közel sincs ennyi adóbevéttelük, de van ennek egy másik oldala: ha már egyszer bevezették ezt az elvonást, akkor kérdés, hogy mikor emelik meg, mert hogy csökkenteni nem fogják, az biztos. A magas adóerőképesség miatt pedig pályázati pénzt szinte soha nem nyerünk. Ha mégis nyerünk, akkor az csak olyan úgynevezett 'automatikus' pályázat, mint pl. az adósságkonszolidációban nem részesült településeknek nyújtott támogatás, amit kötelező adniuk. Így az elmúlt két évben a maximális összeget, 88 millió forintot le is igényeltük, meg is kaptuk. Ebből valósul meg a napelemes fejlesztés és az István utca járda felújítása csapadékvíz elvezetése. Visszatérve a szolidaritási hozzájárulás kérdésére: ennek a mértékét úgy számolják, mintha a maximális, 2%-os iparűzési adókulcsot vetné ki az önkormányzat, mondván, hogy lehetősége van még ennyi iparűzési adó beszedésére, pontosabban kivetésére, hiszen az nem jelenti azt, hogy be is tudja szedni az önkormányzat. Így az önkormányzatok rá vannak szorítva, hogy ha még eddig nem is vetették ki a maximális adómértéket, akkor azt most tegyék meg. Ez nem jelenti azt, hogy akkor nem kell szolidaritási adót fizetni, hanem azt jelenti, hogy akkor kisebb a "bevételecsökkenés". Miután azonban az iparűzési adó több tényezőtől függ, biztonsági tartalékként az önkormányzat kénytelen volt bevezetni egy új adónemet, az építményadót, amelynek fizetése alól a magánszemélyek mentesülnek. Az építményadó maximális mértéke 1900 Ft, a testület azonban 200, illetve 400 Ft-ban állapította meg az adó mértékét, és továbbra is azt vallja, hogy mindaddig, amíg a vállalkozásoktól megfelelő összegű adó érkezik be, addig nem sújtja a lakosokat a központi és részben átengedett adókon - tehát a gépjárműadón - kívül más adónemekkel. 2016-ban a segélyek, egyéb segély jellegű kiadások - 12 millió forint - megoszlása a következőképpen nézett ki: lakásfenntartási támogatásra 1,4 millió forintot, gyermekvédelmi támogatásra, Erzsébet-utalványra 1 millió forintot, települési támogatásokra 9,5 millió forintot költöttünk. 2017-ben: lakásfenntartási támogatásra 2,5 millió forintot terveztünk, ebből az első háromnegyed évben elfogyott 1,3 millió forint. A gyermekvédelmi támogatásra, Erzsébet-utalványra 1,3 millió forintot tervezünk be, ez valamivel több volt, 1,5 millió forint. A települési támogatásokra 7,4 millió forintot terveztünk, ebből szeptember végéig 3,3 millió forintot költöttünk. Látható, hogy a tavalyi évihez képest kevesebbet is terveztünk, másrészt időarányosan is mindössze 45%-át költöttük el. Ennek részben az az oka, hogy a közfoglalkoztatás hosszú távon munkalehetőséget biztosított eddig több embernek, illetve voltak, akik időközben elhelyezkedtek, visszakerültek a munka világába. Végül ez is volt a kormányzati szándék, hogy minél többen az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedjenek el. Most kell azt is elmondanom, hogy az idei évben a tavalyi 33 főhöz képest sokkal kevesebb közfoglalkoztatott dolgozott nálunk, hiszen harmadannyi létszámot kaptunk, nem vonhattunk be több munkanélkülit. Sőt azt is előrevetítem, hogy a munkaügyi központ

tájékoztatása szerint a jövő évben még kevesebb közmunkás lesz, még rövidebb időre, és inkább a képzést fogják preferálni. Aki nem vállalja, sajnos kizárják az álláskereső nyilvántartásából is. Kérek mindenkit, alaposan gondolja meg, ha nemet mond valamelyik kiközvetített állásra vagy képzésre, mert utána több hónap, mire egyáltalán a regisztráltak közé visszakerül. Köszöntöm időközben megérkezett településünk háziorvosa, aki még nem ismerné, bemutatom Dr. Goda László urat, és feleségét Nikolettet. A pénzeszköz-átadások - ami 45 millió forint volt - részletezése: tavaly az Adonyi Szociális Intézményfenntartó Társulásnak 11,5 millió forintot adtunk át, egyházak támogatására 5,7 millió forintot, a civil szervezetek - Kinizsi SC, B-Cool Dance stb. - támogatására 12 millió forintot, a lakosság közüzemi szolgáltatásainak támogatására 4,5 millió forintot, lakásépítési, lakásbővítési támogatásra 1,8 milliót költöttünk, az energetikai korszerűsítési támogatásra pedig 8,5 millió forintot fordítottunk. 2017-ben a pénzeszköz-átadások összességében 57 millióval szerepelnek a költségvetésben, szeptember végéig 31 millió forint volt a teljesítés, ez néhány millióval azóta nőtt. Az Adonyi Szociális Intézményfenntartó Társulásnak 16 millió, az egyházaknak 3,5 millió, a civil szervezeteknek 16,5 millió lett elfogadva a költségvetésben. A lakosság közüzemi ártámogatására 4,8 milliót terveztünk be, lakásépítési kölcsönökre 1,8 milliót, energetikai korszerűsítési támogatásra 12,6 milliót. Bár a lakásépítési támogatást sokan nem vették igénybe, kevés az építkezés, de az energetikai fejlesztésre az előirányzatot meg kellett emelnünk 14 millióról 24 millióra, olyan nagy volt az igény. A mai napig energetikai támogatásra 19 millió forintot utaltunk ki, további 5,2 millió Ft-ról elvi döntés született, amennyiben elkészül a bővítés vagy az új családi ház szerkezetkész lesz, megköthető a megállapodás. A fejlesztési, felújítási kiadások aránya: a tavalyi évben 311 millióból 89,5 millió forintot beruházásokra, 221,5 millió forintot felújításokra fordítottunk. 2017-ben a beruházások-fejlesztések soron 168 millió forint szerepel, ebből 40 millió forint beruházásokra, 128 millió forint fejlesztésre. Ebből a fejlesztésekre 19 millió forintot költöttünk, ez a napokban készült el ez a napelemes fejlesztés, beruházásokra 33,8 millió forintot. A tavalyi évben végrehajtott fejlesztések közül ki kell emelni a főút felújítását, az iskola előtti buszöböl és buszmegálló építését, a térfigyelőkamera-rendszer bővítését (26 kamera van jelenleg), felnőtt játszóterek, Street Workout Park telepítését, az orvosi szolgálati lakás felújítását, ingatlanok vásárlását (hivatal mögött, Kossuth utcában, Széchenyi utcában), utcabútorok, padok, kerékpártárolók, hulladékgyűjtők kihelyezését stb. Intézményeink működtetésére tavaly 185, idén 194 millió forintot terveztünk be. Bár nem az önkormányzat intézménye, de az iskola támogatására is jelentős összeget fordítunk. Most folyó beruházásaink: a vasútállomás felé az Útéppark elvégezte a kátyúzási feladatokat, most az Ady Endre utcában dolgoznak. Egy másik cég az Arany János utcában végez munkálatokat, a járdát és kapubejárót építik. Majd következik a Rákóczi u. és a Mező utca és a többi az Önök javaslatán fog műltni. Augusztusban érkezett a hír, hogy az iskola felújítására nyertünk 50 millió forintot, amihez közel ennyit hozzátevé az iskola tetőszerkezetét újítjuk föl, homlokzati hőszigetelést, nyílászárócsereét, fűtéskorszerűsítést, napelemes fejlesztést valósítunk meg. A számok mellett néhány nagyon fontos téma, ami külön kiemelését érdemel. Idén december 1-jétől új háziorvosa van településünknek, dr. Goda László személyében, aki 3 hónap helyettesítés után úgymond teljes munkaidőben látja el a feladatát. Holnaptól pedig a Vörösmarty utcai rendelőben is rendel, egyenlőre heti egy alkalommal egy órában, majd meglátjuk az igényeket. Az elmúlt fél évben rendszeresen egyeztetünk a feladatellátási szerződés részleteiről, mire a képviselő-testület elé tudtuk vinni a szerződéstervezetet. Az asszisztent a háziorvosnak kell alkalmaznia, mivel az OEP állásfoglalása egyértelműen rögzíti, hogy a finanszírozásban szerepel az asszisztens bére, és nem lehet olyan megállapodást kötni, hogy az önkormányzat alkalmazza az asszisztent. Az orvosírnok alkalmazására viszont már lehet, ezt az önkormányzat átvállalja. A tavalyi és idei évi eddigi

teljesítésről szóló tájékoztató után ami még érdekesebb és jelentősebb, hogy a jövő évi költségvetés tervezésénél mit vegyünk figyelembe. Ehhez várjuk az Önök javaslatait, véleményét! Természetesen vannak olyan kiadások, amelyek betervezése nem lehet kérdéses, mivel kötelező feladatokról van szó, illetve törvényben előírt kötelezettségeket kell teljesítenünk, vagy hosszú távú kötelezettségvállalásról van szó. Néhány főszámot már ismerünk, bár arra számítottunk, hogy december elejére ennél több ismerettel rendelkezünk, a Kincstár még nem mindent bocsátott rendelkezésünkre. Amit viszont már most tudunk - hiszen a jövő évi költségvetési törvényben szerepel a képlet, amivel kiszámolhatjuk -, hogy mennyi lesz a szolidaritási hozzájárulás. Tehát a bevételeket még nem ismerjük, ez majd márciusban és szeptemberben derül ki, de már tudjuk, hogy mi az, amit biztosan ki kell adnunk, pontosabban, amit leemelnek a számlánkról, akár akkor is, ha az a működtetésre szánt pénzből menne el. Épp ezért jövő év márciusáig mindenképpen kell gondoskodni arról, hogy mindig legyen annyi összeg a számlánkon, amit a rezsi- és bérköltségek mellett szolidaritási hozzájárulás címen leemelhet az államkincstár a számlánkról. Mindenképpen ki kell emelnünk, hogy sem tavaly, sem idén nem kellett finanszírozási hitelt fölvennünk és hiteltartozásunk sincs. Ellenben jelentős összegű megtakarítással rendelkezünk, a tartósan lekötött betétek pl. az idei évben legalább 8 millió forintot fognak kamatozni. A szolidaritási hozzájárulás összegét látva erre a megtakarításra szükség is van, még ha fáj is a szívünk, hogy majdnem annyi összeget visznek el tőlünk, mint amennyit tavaly út- és járdaépítésre, felújításra költöttünk. Sajnos ezt a többletet még az idei évi többlet-iparűzésiadóbefizetés sem fedezi, főleg hogy jövőre ott is kevesebb összeggel kalkulálhatunk. A településszépítésen kívül nagyon fontos a közösségek építése, fejlesztése, hiszen összetartó közösség nélkül egy település nem fejlődik. Elmondhatjuk, hogy az önkormányzatnál és intézményeinkben kialakult egy olyan összetartó, a településvezetéssel lojális, az első szóra megmozduló csapat, akikkel lehet és tudunk együtt dolgozni. És akikre számíthatok, azok rám is számíthatnak. A legtöbb programot természetesen a művelődési házban vagy környékén tartjuk, és bár létszámban megfogyatkozva, de annál lelkesebben, elhivatottabban végzik munkájukat. Ezt nem kell ragoznom, mindenki látja, aki a településen él, főleg ha rendszeresen látogatja a művelődési ház rendezvényeit. Jó ide bejönni, kellemes egy rendezvényen részt venni, néhány órát eltölteni, legyen szó akár gyerekeknek, akár felnőtteknek, illetve idősebbeknek szervezett programokról. Az önkormányzat a jövőben is támogatja az összes olyan kezdeményezést, amely az emberek összetartására, összefogására épít. Külön ki kell emelnem, hogy nagyon örülök az olyan javaslatoknak, ötleteknek, aminek megvalósításában nemcsak az önkormányzat anyagi és technikai segítségére számítanak, hanem a civilek, magánszemélyek, egyházak és vállalkozások ajánlják fel segítségüket egy-egy program megvalósításánál, akár dekorációról, akár jótékonyági megmozdulásról van szó. A megvalósított fejlesztéseknél folyamatosan biztosítottuk a pénzügyi finanszírozhatóságot. Az önkormányzat elmúlt évi költségvetésének végrehajtását áttekintve elmondhatjuk, hogy alapvető feladatainkat teljesítettük, a vállalt fejlesztéseket megvalósítottuk, kötelezettségeinknek, stabil pénzügyi háttér mellett eleget tettünk. Az intézmények folyamatos működését, a kötelező feladatok ellátását biztosítottuk. Jogszabályi kötelezettségünk, hogy jövő év végéig bölcsődét kell létrehozunk, ennek több formája lehetséges, bölcsőde, családi bölcsőde, mini bölcsőde vagy munkahelyi bölcsőde. Valamelyiket a négy közül biztosan létre kell hoznunk, csak a forma kérdéses még, ami függ attól, hogy melyik épületet tudjuk erre a célra átalakítani, vagy új épületet kell építenünk. Természetesen a legcélszerűbb az lenne, ha a központban, a többi oktatási-nevelési intézményhez közel lenne a bölcsőde is. Az idei évben is biztosítjuk a szociális étkeztetést a rászorultaknak az Adonyi Szociális Társuláson keresztül, az iskolai és óvodai étkeztetésben meglévő gyermekkedvezményeket. Itt kell kiemelnem, hogy az ún. népkonyhai ebédet, amit jelenleg a szociális irodában vesznek át az azt igénylők, nem az

önkormányzat biztosítja, és nem is a társulás. A népkonyhai ebédet kb. 4-5 éve kezdeményezte a családsegítő szolgálat, az igénybevevők köre egy ideig nőtt. Miután a családsegítő szolgálatnál szinte egész nap úton vannak az idősgondozók, a legideálisabb az volt, ha a szociális irodán az ügyintéző osztja ki az ebédet. De még egyszer hangsúlyozom, nem mi fizetjük, sőt nem is a családsegítők, ez nem szociális alapon megy, hiszen akik kapják, tudják, hogy nem kellett kérelmezniük sem, mint egy segélyt, hanem csak fel kellett iratkozniuk. Ehhez képest visszahalljuk a népkonyhai ebéd minőségével kapcsolatos kifogásokat. Nem beszélve a szociális ügyintézővel és a kollégákkal szemben tanúsított minősíthetetlen stílust. Az idei évben és a jövő évben is biztosítjuk a gyerekek és az idősek karácsonyi ajándécsomagját, mint ahogy minden intézményben - függetlenül a fenntartó személyétől - az óvodás, iskolás gyerekek ajándékát. Az ingyenes általános tankönyv egyre több gyereket érint, miután felmenő rendszerben szinte már alig van olyan gyerek, akinek fizetnie kell, de azért aki érintett, természetesen átvállaljuk. Beiskolázási támogatást adunk a középfokú intézményekben tanulóknak és támogatjuk az Arany János Tehetséggondozó Programot. A felsőfokú oktatási intézményekben tovább tanulók támogatását a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat keretében biztosítjuk. A méhnyakrák elleni védőoltást korábban az önkormányzat ingyenesen biztosította – jogszabályi változások miatt egyébként is jogosultak rá a fiatal lányok, épp az itt felszabaduló források miatt az önkormányzat tavaly is, idén is és a jövő évben is biztosítjuk az azt igénylő gyermekeknek a bárányhimlő és a ROTA vírus elleni védőoltást ingyenesen. Ha már a védőoltásoknál tartunk, itt említem meg és hívom fel a figyelmet, elsősorban a 60 évnél idősebbek figyelmét, hogy az önkormányzat ingyenesen biztosítja a pneumococcus által okozott tüdőgyulladás elleni védőoltást a 60 évnél idősebb szabadegyházi lakhellyel rendelkező lakosoknak. Bővebb információért kérem forduljanak a háziorvosi rendelőben dolgozókhöz. December 15-ig lehet első körben igényelni, de amennyiben a későbbiekben igény van rá, senki nem fog lemaradni erről a lehetőségről. Fásítást hajtottunk végre, amit jövőre is szándékunkban áll folytatni, látva a mozgalom sikerét. Közterületeinket, intézményeinket folyamatosan szépítjük, virágosítunk. Itt köszönöm meg Sárdiné Paksi Reni segítségét, aki több alkalommal ingyen virágot ajánlott fel a közterületek szépítésére. A lakótelepen tervezzük a sárga ház előtt parkoló építését, ezt terveztetni, engedélyeztetni kell, ez hosszabb időt vesz igénybe. A településen 436 lámpatest van, ezek energiatakarékos, LED-es lámpatestre cserélését tervezzük, de nem pályázati pénzből. Ennek több oka van, elsősorban az, hogy ha nem pályázati pénzből valósul meg, akkor mi mondjuk meg, milyen lámpatesteket helyezünk föl, másrészt nem kötelezzük el magunkat az ún. ESCO-s finanszírozás időtartamára, 15 évre. Az E.ON-nal négy éve kötött megállapodás alapján jövő év elején esedékes lenne a sorcsere, ami azt jelenti, hogy a fényforrásokat (izzókat), gyújtókat, sőt ha szükséges, a fojtókat, előtéteteket is lecserélnék. Ezt az E.ON fizetné a megállapodás alapján. Miután azonban mi tervezzük hamarosan a lámpatestek cseréjét, így nem logikus most lecserélni, pár hónap múlva újra lecserélni, hanem olyan megállapodásra törekszünk az E.ON-nal, hogy a sorcsere "fejében" fölteszik az általunk megvásárolt lámpákat. Esetleg annyi plusz költség merülhet föl, hogy mivel 76-tal bővítjük a lámpatestek számát, a lakott külterületeken és minden olyan oszlopon, ahol eddig nem volt, ott felmerülhet valamennyi munkadíj. Erre várjuk az E.ON árajánlatát, de a települési kapcsolattartó szimpatikusnak találta az ötletet. Azt már most jelezniük kell, hogy a LED-es lámpatestek - bár energiatakarékosabbak és hosszabb életűek, és remélhetőleg kevesebb probléma lesz velük, mint a mostaniakkal -, de nem 180 fokban szórják a fényt, hanem koncentráltabban, tehát nem fog a lakosok udvarára bevilágítani a hátsó udvarig... Ezért is kell sűríteni. De természetesen arra törekszünk, hogy ne csak a teljesítmény, hanem a fényerő is megfelelő legyen, és tesztelést végzünk bizonyos szakaszon, mielőtt az egész településen lecserélnék a lámpákat. Az iskolás gyerekek (kb. 20 fő) részére az önkormányzat tavaly is

ugyanazt tudom mondani rá mint a kastélyra, hogy magántulajdonban van, tehát ráhatásunk nincsen, ugyanúgy mint az összes többi családi ház kinézetére. A saroktól a kocsmáig mondta tanár úr. Következő év beruházása lesz, amire 69 millió forintot nyertünk. A tervezést most végzi Szabolcs László mérnök úr. A játszótér melletti híd. Az Ady Endre utcában most kezdődött a felújítás. A másik irányból, a katolikus templom felől is megkezdődik az aszfaltozás, de sajnos csak a hídig jutnak el, mert a Fejérvíz Zrt.-vel egyeztetni kell, és ráadásul egyik oldalon vízvezeték van, a másik oldalon gázvezeték, hogy hogyan lehet kiváltani azt, hogy egyrészt ne is legyen olyan csúnya, másrészt, hogy biztonságos legyen. Bizonyos feltételek vannak Erika beiskolázáshoz két éve kell, hogy itt dolgozzon. Nappalira nem tud elmenni, mert akkor nem tud itt dolgozni, de ő is benne van. Köszönjük szépen az elismerő szavakat.

Időközben megérkezett Gyulai Gyöngyi környezetvédelmi szakértő. Említettem a közmeghallgatás elején, hogy a Fáma Farm Kft. telephelyvezetője és a tulajdonosok is érkezni fognak. Nem tudom, mikor érnek ide, de én azt szeretném kérni, hogy legyen szíves előre fáradni, hiszen tudom, hogy az elmúlt időszakban nagyon sok probléma volt a lakosok részéről. Több bejelentés érkezett személyesen és írásban. Azt gondolom, az a hiteles tájékoztatás, hogy ha Gyulai Gyöngyi fog erre válaszolni. akivel az elmúlt hónapokban rendszeres kapcsolatot tartottunk, tessék itt mellettem helyet foglalni. Át is adom a szót, hogyha valakinek esetleg kérdése van.

Juhász Imre helyi lakos:

Két kérdésem lenne, egy hogy a Fő utcának a folytatásával mi lesz? Mert sajnos az abbamaradt. Egy bizonyos részét megcsinálták a buszmegállóig és onnantól még két házzal. A többi meg maradt ebek harmincadjára. Ez volna az egyik, hogy konkrétan mi lesz annak a sorsa, és mikor fog az befejeződni? Állítólag ígéret volt rá, hogy mindkét oldalát meg fogják csinálni. Látom ott a vízárok fejlesztését vagy híd építését, nem tudom mit csinálnak, hordják oda le a földet. Hogy hogyan fog onnan elmenni a víz, mert idáig sem ment el, ezután meg talán még úgyse fog elmenni. Sajnos ez már évtizedes probléma. Erre szeretnék választ kapni.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

A Fő utca folytatása. Tudom, hogy mindenkinek a saját ingatlana előtti terület a legfontosabb. Igaz, hogy ígéretet tettünk rá, viszont egyszerre egy évben nem tudunk mindent megvalósítani. Próbál a testület prioritási sorrendet felállítani. A katasztrófavédelem is jelezte, hogy mivel az a legmélyebben fekvő terület, tehát pont a buszmegállótól a sárosdi kanyarig tartó terület. Az árok a Vízi Társulat fenntartásába tartozik, mi próbálunk velük együtt működni olyan irányba, hogy felajánlottuk a segítségünket. Ráhatásunk nincs. Árajánlatot kértünk egy vállalkozótól a kotrásra. Egyelőre még nem érkezett rá válasz. Jelen pillanatban az Ady és Arany János utcában folyó munkák végett tényleg ott raktárazzák a földet, ugyanis több lakos kérte, hogy töltsük föl ott azt a területet. Nem tudom, hogy milyen eredményre vezet, azt el fogják ott simítani, teríteni. Nem fog ott hegy képződni, meg hidat sem építünk. Van-e egyéb kérdés?

Ha nincs, akkor én megkérdezem környezetvédelmi szakértő asszonyt, hogy jelen pillanatban hogyan is állnak azzal a projekttel, ami gyakorlatilag azért indult el, mert a lakosoknak problémát jelentett a csirketelep környékén lévő bűzhatás. Nem hiszem el, hogy a most itt levők közül ez senkinek nem jelent problémát, hiszen az interneten annál nagyobb zúgolódás volt belőle, úgy hallottam.

Gyulai Gyöngyi környezetvédelmi szakértő

Jó estét kívánok! Ez év februárjától, márciusától kezdtem el dolgozni a Fáma Farmnál külső szakértőként. Én is tapasztaltam egy-két mulasztást a régi vezetéssel kapcsolatban. Az új tulajdonosok is több telephelyet vettek át, közte a Fáma Farmot. Kezdetben csak felmérték, hogy milyen problémákkal állnak szemben. Az a nagy gond, hogy a baromfitelep igen közel van a lakott területhez, és ilyenkor a megszokott technológiai megoldások - amik egyébként külső területen nem okoznak gondot - itt jelentkeznek. A szaghatást mindenképpen jelentősen kell csökkenteni. A szaghatás csökkentése nemcsak a lakosság érdeke, hanem a baromfitelep saját érdeke is, hiszen a bűz, a szag a tartástérből kerül ki a környezetbe. A tartástérnek pedig jó állapotban kéne lennie, hogy a csirkék jól tudjanak növekedni. Tehát ott is a szaghatást mindenképpen csökkenteni kell. Először azt indítottuk el, hogy az alom mennyiségét jelentősen növeljük. Ez az alom egy kezelt szalmapellet, nagyon jó nedvszívóképessége van, a mennyiségét duplájára növeljük. A következő lépésként olyan anyagot keverünk el az alomba, amit zeolitnak hívnak, aminek a nedvszívóképessége szintén nagyobb. Vannak olyan megoldások Dániában, Svájcban, Norvégiában, ahol a kibocsátásnál fogják meg a szennyeződést. Ezek sokkal nagyobb beruházást igényelnek, és ezek a ventilátorral kifújt levegőt átvezetik egy zárt rendszeren, ahol megkötik a szagokat. Ha nem lesz az első megoldás járható, akkor a másik, drágább megoldás lesz a megfelelő. A drágább beruházás 10-szer nagyobb hatásfokú.

Möszmer Antal helyi lakos

A leylandi ciprusokra oda kellene figyelni, semmit nem csinálnak velük. Elég gazos az egész ingatlan.

Gyulai Gyöngyi környezetvédelmi szakértő

Ezt én is jeleztem a tulajdonosoknak. Az új tulajdonosokkal nehéz volt megegyezni. Készíték egy kertészeti tervet, hogy hol lehetne cserjék, ill. fák takarásával eltakarni az épületeket. A temető oldalán van egy nagyobb földszáv, ezt tovább fogjuk emelni. Az új tulajdonosok külföldiek, akik nem Európában tenyésztene. Ez nekik furcsa volt. Itt az Európai Unióban sokkal szigorúbb előírások vannak.

Borsos György helyi lakos:

Egy kérdést megenged nekem. Nekem volt baromfitelepem, tartottam baromfit, nem keveset. Amit itt elmondott, az nagyon szép és jó, de a tulajjal azt kell megértetni, hogy amilyen ventilátorokat használ, egyszerűen húzzon föl egy vízfűgönyt elé. És az majd elnyeli a szagokat. Nem kell ide meg oda vezetni a gázt, egy vízfűgönyt és eltűnik a szag. Ezt én már a régi tulajdonosoknak is javasoltam, nem tették meg, nem is fogja, ameddig nem akarja.

Gyulai Gyöngyi környezetvédelmi szakértő

Lehet olyan anyagokat permetezni a vízzel együtt, amik jobban megkötik a szagokat. Az ammóniának csak egy része oldódik a vízben, a többi szerves anyag nem oldódik a vízben. Ez is egy megoldás lehet. Majd meglátjuk, hogy hogy gondolják.

Borsos György helyi lakos:

Értem, hogy ön mit mond, csak elbeszélünk egymás mellett. Amit ön mond, az az istállóra vonatkozik, hogy a baromfit permetezik nyáron, hogy hűljön az istálló. Logikus. Csak én nem erről beszélek, hanem arról, hogy a kinti ventilátorok elé egy vízfűgönyt szerelni, mint ahogy én is megcsináltam, van rá konkrét példa, ott van a képviselő úr. Én ezt megcsináltam és nem volt szag, eltűnt a szag. Nem kell ehhez olyan nagy beruházás, csak egy kis józan paraszti ész kell hozzá. Ennyi. Túl van itt bonyolítva minden.

Lengyel Jánosné helyi lakos:

Én a dolgozóktól tudom, hogy amikor elhozzák a napos csirkét, akkor bealmolnak, ez után nincs almolás. Nemcsak nyáron van bűz, most is, nem lehet szellőztetni. Förtelmes bűz van. Nem almolnak 6 hétig, csak akkor, amikor a naposcsirkét berakják az ólba.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Mi akkor rövide zárva javasolnánk a vízfűggönyös megoldást, megkérjük Gyöngyit, hogy ezt tolmácsolja a tulajdonosok felé. Szerintem folyamatosan egyeztetünk. Ma járt nálam a telepvezető, sajnos nem tudtak ide érni.

Erdélyi Mihályné helyi lakos:

Akkor senki se tartson tyúkot, disznót, mert bűdös, meg kutyát se mert hangos.

Szabó Gábor helyi lakos

A hölgy egy kicsit összekeveri a háztartási állattartást és az ipari állattartást, ez a kettő nem ugyanaz. El kéne engednünk ezt a fásítási programot bűzcsökkentés szempontjából, ugyanis egy véderdősáv, ami ide kellene, az körülbelül 200 méternél kezdődne. Én úgy tudom, hogy nincs erre hely. Ahogy hallgatom, itt nem az almolás mennyiségével van probléma, hanem az alomcserével. Hiába tesznek alá 20, 30, 40 centiméter zeolitot, akkor sem fog ez a szaghatás csökkenni. Megoldás lehet részben a vízfűggöny, de kiegészítő vegyszeradagolással mindenképpen, valamint magas kivezetésű szellőzőkkel. Még tovább hígulhatna ez a szaghatás. Ez szellőzéstechnikai kérdés is. A leylandi ciprus esztétikai szempontból érdemes, de a bűzt nem fogja meg. A bűzt nem fogja csökkenteni.

Lengyel Jánosné helyi lakos:

Volt egy jó írás a facebookon, hogy van ott még akkora hely, hogy lehet oda telepíteni egy nagy sertéstelepet, és az majd jól el fogja nyomni a csirkeszagot.

Szabó Gábor helyi lakos:

Nemcsak a nyári időszakban jelent ez problémát, hanem most is, amikor hűvösebb van, tehát el kéne kezdeni a következő lépést, ha érdemben tenni szeretnénk valamit a település lakóiért. Köszönöm.

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Köszönjük a javaslatokat. Gondolom a tulajdonosok majd megszűrik a javaslatokat, vagy kombinálják, mert gondolom több megoldás együttesen lehetséges. Tehát nemcsak egyet kell ezek közül alkalmazni, és ha lehet, hathatósan rövid időn belül. Van-e egyéb kérdés, észrevétel? Köszönöm mindenkinek, aki kitartott a fórum és a közmeghallgatás végéig. Köszönöm, hogy megtisztelték a képviselő-testület tagjait jelenlétükkel és építő jellegű javaslataikkal.

A közelgő ünnepekre tekintettel mindannyiuknak áldott békés, karácsonyt és boldog új évet kívánok! A közmeghallgatást bezárom! Jó éjszakát kívánok!

A polgármester megköszönte a jelenlévőknek a részvételt és a közmeghallgatást 19 óra 10 perckor berekesztette.

Egriné Ambrus Andrea
polgármester

Kmf.
Szabadegyháza Község
Önkormányzata

Nagy András Botond
jegyző

Andrásy Péter
képviselő – jkv. hitelesítő

Szabadegyháza Község
Polgármestere

MEGHÍVÓ

Szabadegyháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

2017. december 4-én, hétfőn 17.00 órai kezdettel

lakossági fórummal egybekötött

közmeghallgatást tart.

Helyszíne: Nagy László Művelődési Ház (Szabadság tér 18.)

Napirend:

- 1.) **Tájékoztató a 62. sz. főút elkerülő szakasza építésének jelenlegi állásáról**
Előadó: a NIF Zrt., illetve a kivitelező képviselője
- 2.) **Lakossági fórum a Településképi Arculati Kézikönyvről**
Előadó: Bodó Beáta településtervező
- 3.) **A 2016. és 2017. évben megvalósított feladatok végrehajtásáról tájékoztató**
Előadó: Egriné Ambrus Andrea polgármester
- 4.) **A 2018. évi költségvetés tervezetének ismertetése, fejlesztési javaslatok**
Előadó: Egriné Ambrus Andrea polgármester

A napirend fontosságára tekintettel kérem megjelenésüket!

Szabadegyháza, 2017. november 17.

Egriné Ambrus Andrea
polgármester

H I R D E T M É N Y

Tájékoztatjuk az érintett Partnereket, hogy Szabadegyháza Község Önkormányzata a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012 (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint a Szabadegyháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 11/2017.(VII.27.) önkormányzati rendelete szerint megindított eljárásban elkészült Szabadegyháza Településképi Arculati Kézikönyve és a településképi védelméről szóló rendelet-tervezetének véleményezési dokumentációja.

A Településképi Arculati Kézikönyv a lakosság és a döntéshozók tájékoztatását segítő, szemléletformáló kiadvány. Célja, hogy lényegretörően, mindenki számára érthető módon mutassa be a település építészeti arculatát meghatározó jellemzőit, épített és természeti értékeit, valamint a helyiek közös lakókörnyezetének minőségi alakításával kapcsolatos elvárásait, javaslatait. Az elkészült kiadvány közérthető formában, jó példák bemutatásával segítséget nyújt az építetők és építészek számára is annak érdekében, hogy esztétikus otthonok és épületek alakulhassanak ki. Az arculati kézikönyv és a településképvédelmi rendelet a lakosság és a partnerek javaslatai alapján települési főépítész közreműködésével készül.

A Településképi Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet készítésénél célunk, hogy minél szélesebb körben ismertté váljon, és mindenki számára lehetőséget nyújtsunk arra, hogy ötleteit, véleményét megismerjük, és azt a kézikönyvbe beépítsük. Fontos szempont, hogy a dokumentumokat széles körű helyi támogatás övezze, mert azok hosszú távon befolyásolják a település épített és természeti környezetének alakulását, így a település életét, a helyi lakosság lakókörnyezetét.

A Településképi Arculati Kézikönyv véleményezési dokumentációja 2017. november 30-át követően megtekinthető a község hivatalos honlapján (www.szabadegyhaza.hu), valamint a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben.

A dokumentummal kapcsolatos észrevételeiket írásos formában Szabadegyháza Község Polgármesteréhez címezve írásban nyújtsák be vagy elektronikusan jegyzo@szabadegyhaza.hu email címre juttassák el 2017. december 15-éig.

Szabadegyháza Község Önkormányzata a fenti témával kapcsolatban lakossági fórumot tart, melynek

ideje: 2017. december 4. (hétfő) 17 óra

helyszíne: Nagy László Múvelődési Ház (Szabadegyháza, Szabadság tér 18.)

Jelenléti ív

Szabadegyházán

*2017. december 4-én (hétfőn) 17 órai kezdettel tartandó
közmeghallgatásra*

Képviselő-testület tagjai:

Egriné Ambrus Andrea polgármester

Egriné Ambrus Andrea

Andrássy Péter települési képviselő

Andrássy Péter

Czigány Lázár Zoltán települési képviselő

Czigány Lázár Zoltán

Druhapolcsik Péter települési képviselő

Druhapolcsik Péter

Epres Kornél települési képviselő

Epres Kornél

Szabó Veronika települési képviselő

Szabó Veronika

Tóth György Mihály települési képviselő

.....

Meghívottak, vendégek:

Nagy András Botond jegyző

Nagy András Botond

Szephegyi Balázs

Szephegyi Balázs

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SZABADEGYHÁZA

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

Tartalomjegyzék

1. Polgármesteri köszöntő	3
2. Szabadegyháza bemutatása	4
3. Eltérő karakterű településrészek.....	10
4. Építészeti útmutató	22
<i>Magasvág</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Telepítés</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Terepalakítás</i>	
<i>Kertterek</i>	
<i>Kertek</i>	
<i>Erkélyek, tornácok</i>	
<i>Ajók, ablakok</i>	
<i>Homlokzatképzésre</i>	
<i>Részletek</i>	
5. Mai példák.....	35
6. Utcák, terek.....	37
7. Hirdetések, reklámtáblák.....	39
8. Képjegyzék.....	40
9. Impresszum	41

1 Polgármesteri köszöntő

Polgármesteri Köszöntő

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Szabadegyháza bemutatása

Szabadegyháza a Mezőföld Duna és Sártvízközötti részén, a Velenceitől délre fekszik. Megközelíthető a Székesfehérvár és Dunajváros közötti 62-es úton és egy mellékúton, vagy a Budapest-Pécs vasútvonalon.

Története:

A vidék nem volt ismeretlen a rómaiak előtt. Valahol a környéken futott az Intercisa (Dunajváros) – Gorsium (Tác) útvonal. Római jelenlétre utalnak a régészeti feljárások: sír fedőlappja, kerámiaöntömelékek, bronz fibulák, érmék. 1956-ban két avar kori sírta bukkanalt a szeszgyár szennyvíztárolójának bővítésekor. Ismert volt a térség honfoglalóink előtt is: 1965-ben feltárták egy honfoglaláskori harcos sírját is. A Szolgaegyháza községnev írásban először 1659. év november 20-án kelt adománylevelben fordult elő. Ez az adománylevel már a falu tulajdonosait is megnevezi: I. Lipót Börgönd, Novaj, Sárosd, Saág, Bonczabelke nevű birtokokkal együtt Szolga-Egyházát is Bossányi Gábornak, Eölbey Mártonnak és Szeghy Mihálynak adományozta. A község többször is gazdát cserélt, utolsó birtokosa Nedeczky-Griebsch család volt. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban jelentéktelen szerepet játszott. A falu birtokosai 1848. október 4-7. között élelmet küldtek a magyar táborba: 205 birkát, 181 kenyeret. A lakosság száma az 1800-as években kezdett növekedni 1830-ban 491 fő volt. 1857-ben 689. A többség zsellér volt, nehéz körülmények között tengette életét. 1910-ben a lakosok száma már 1111 fő volt. Közigazgatásilag Sárosdhoz tartozott, 133 ház volt a községben, 36 a tanyákon. Mivel a házak többnyire nincstelen zsellérek tulajdonát képezték, ezek beosztása, bútorzata nagyon egyszerű, szegényes volt.

Az I. világháború idején 215 férfit hívtak be katonai szolgálatra, közülük 8-an lettek halálukat valamely fronton.

Szolgaegyháza önálló községgé 1926-ban alakult. Mai közigazgatási területét 1929-ben nyerte el.

A II. világháború idején szinte minden családból harcolt a fronton fiatal. A község területén harcok nem folytak, a Szeszgyárat azonban, amelyet hadüzemnek tekintettek, a németek 1945. február 2-án felrobbantották.

A község 1948-ban új nevet kapott. A Belügyminisztérium 181.321/1948 sz. rendeletével 1948. június 1-jétől Szabadegyháza lett.

Szabadegyháza község adatai:

Terület: 4164ha

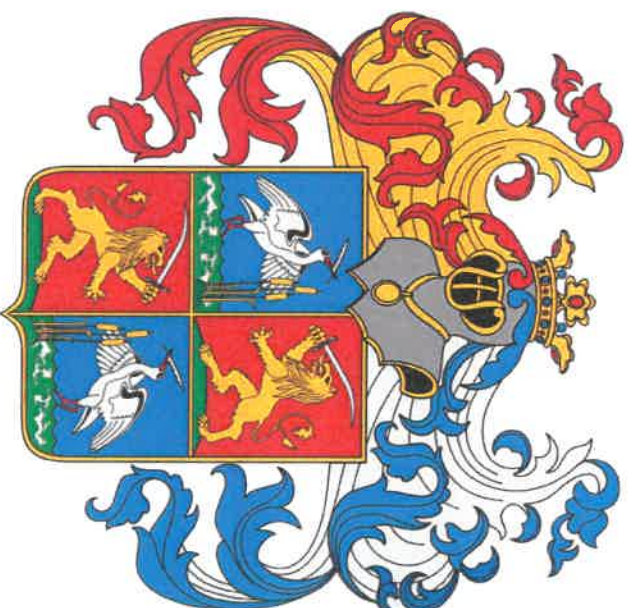
Lakosok száma : 2225 fő

Szabadegyháza címere álló, csücskös talpú, vágással és hasítással négyelt pajzs. Jobb felső (1. számú) kék mezejében ezüsttel fodrozott zöld vízben kiterjesztett szárnyú, vörös lábú, ezüsttaru lép balra, felemelt vörös csőrében ezüst író-tollat tart; balra tőle három, természetes színű, beérett sás (buzogány) áll. A bal alsó (4. számú) mező ennek heraldikai tükröképe (a daru jobbra fordul és lép, a sás pedig a képmező jobb oldalán foglal helyet).

A pajzs felett aranyos szegélyű és pántozathú, természetes színű tornasisak fordul enyhén jobbra, belése fekete, nyakában aranyszalagon aranymedalion lóg. A sisakon ötágú, nyitott, arany leveleskorona helyezkedik el, pánthán vörös és kék drágakövekkel, a három levelén egy-egy rubinkő, a levelek közötti ágakon pedig egy-egy kék gyöngy díszlik.

A foszlányok: jobbról vörös és arany, balról kék és ezüst.

A bal felső (2. számú) vörös mező zöld udvarán ágaskodó, kétfarkú, jobbra forduló és néző fegyverzett aranyoroszlán lép jobbra, jobb mancsában aranymarkolathú, ezüspengéjű szablyát emel a feje fölé. A jobb alsó (3. számú) mezőben ugyanezen címekép jelenik meg tükröképszerűen. (Az oroszlán balra lép, és a szablyát a bal mancsával emeli.)

Szabadegyháza címere

A pajzs fölé helyezett sisak jelzi a település lakosainak áldozatkészségét, emlékeztet a nagy világegéssek helyi hősi halottaira. A korona az önkormányzati autonómia kifejezője, a növényi ornamensekre emlékeztető, dúsan burjánzó foszlányok pedig a szorgalmasan megművelt terület gazdag-ságát hivatottak jelképezni.

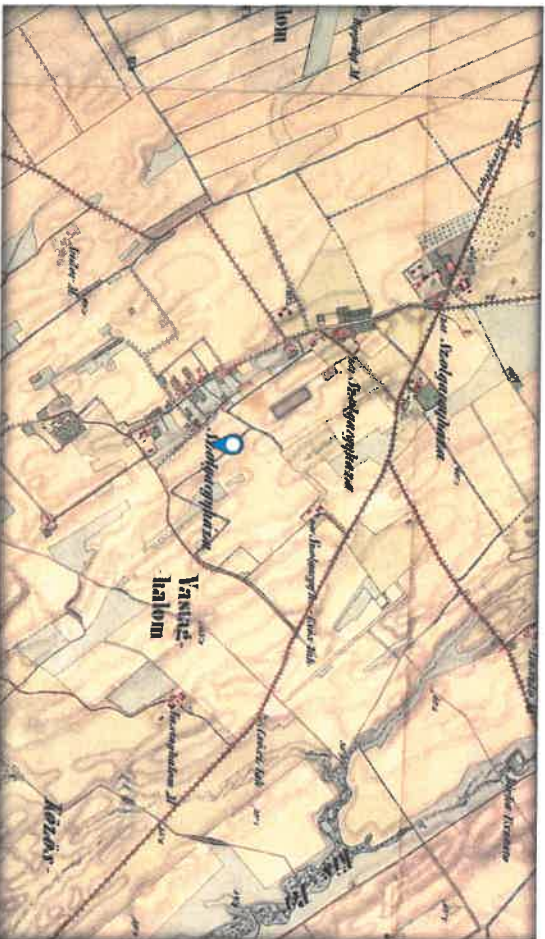
A kardot markoló kétfarkú oroszlán a Szőgyény család címeréből beemelt motívum, amely nemcsak a család helyi bitroklássára, hanem egyben a törökellenes végvári harcokban játszott jelentős szerepére is utal.

Szabadegyháza címere beszélő címer (tessera loquens), két legjelentősebb bitrokos családjának, akiknek a település legtöbbször köszönhet, állt elsősorban emléket.

Az 1. és 4. mezőben lévő, a hivatali előmenetelre célzóva tollat tartó gázlómadár az egykori Marich-címerből került át közöshajra apróbb változtatással a település címérébe.

Szabadegyháza műholdképe

A második katonai felmérés térképe

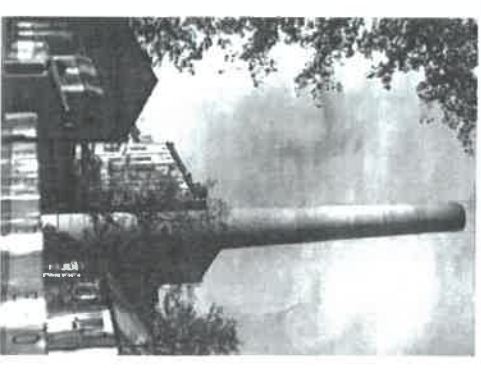
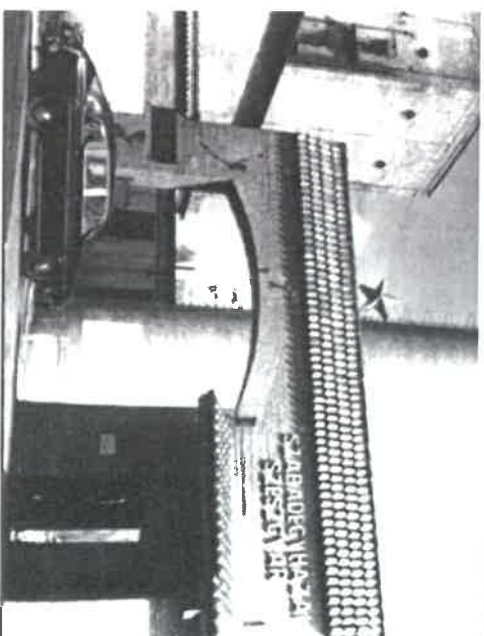
Az sakktablás szerkezetű településkarakter a faluban hagyományosan tekint-hető, több évszázados organikus fejlődés eredményeként. A katasztrófák, háborúk okozta pusztulások csak az egyes épületeket tették tönkre, gyakran a föld színével egyenlővé, azonban a telkeszerkezet jelentősen nem változott.

Az új utcák nyitása, a hosszú szalagtelkek megszűrése némileg megváltoztatta a telkeszerkezetet, de alapvető változást nem jelentett.

Az új épületek mindig az adott kor „divatját” tükrözik, ezáltal változatos településképet eredményeztek.

A község földrajzi fekvése és talaja mezőgazdasági termelésre alkalmas, elsősorban gabonaféléket termesztettek és termesztenek ma is. 1960-ban alakult meg a Vörös Csillag Mg. Tsz., mely 1986-ban Termelési Nagydíjat kapott. A rendszerváltás után részvénytársasággá alakult.

A Szeszgyárat 1912-ben Kuffler Benő építette. Hosszú ideig cukorrépából állítottak elő szeszt. Az országban elsők között privatizált cégek egyikéként az állami tulajdonú Szabadegyházi Szeszparti Vállalat értékesítésével Szeszgyár magántulajdonba került. A gyárban jelenleg magyar kukoricát dolgoznak fel a legmodernebb technológiával.

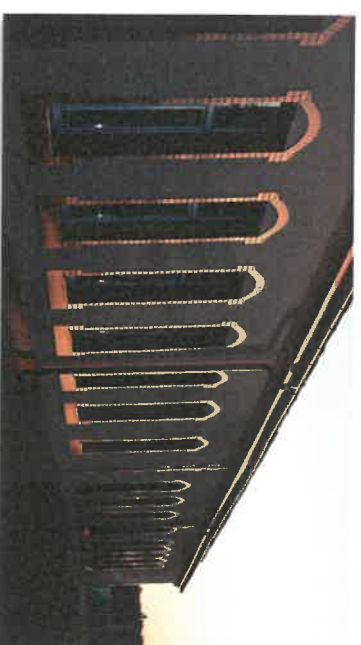
A település két belterületi egységre tagolódik. Szabadegyháza lakóterülete a 62-es főúttól nyugatra egy mellékúton közelíthető meg, a központi belterületen keresztül halad a Budapest-Pécs vasútvonal. A Szeszgyári lakóterület a 62 főút mellett található, családi házas és lakótelepi beépítéssel. A község intézményei és közösségi létesítményei a központi belterületen találhatóak.

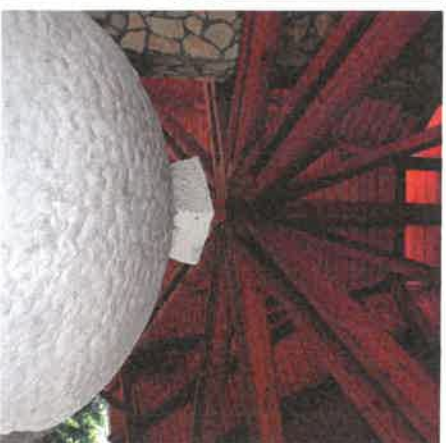
A település alapfokú nevelési- oktatási intézményei a Kincsem Óvoda és a Kossuth Lajos Általános Iskola.

1964-ben épült 2 csoportos óvodánk az évek során 3 csoportos „zöld óvoda” lett. 12 fő biztosítja a szemé-lyi feltételeket. Ebből 6 fő óvónő és 6 technikai dolgozó +1 fő karbantartó segíti a munkát meghatározott napokon. Logopédus és gyógytestnevelő foglalkozik még gyermekekkel. Tornaszobával, ékezővel és fej-lesztőcsoporttal rendelkezik az óvoda.

Az iskola az 1900-as évek elején épült, majd több átalakítás és hozzáépítés során nyerte el mai formáját. Azóta 14 tanteressé bővült, amelyhez 1 nyelvi laboratórium, 1 fizika-kémia szaktanterem, 1 fű technikate-rem, 1 lányok részére kialakított főzőkonyha és egy 12 méter x 24 méteres tornaterem áll rendelkezésre, valamint 100 fős konyha, mely az iskolai étkeztetést szolgálja. Az informatika oktatása a Teleházban műkö-dő, csak oktatási célokra kialakított, jó felszereltségű számítógépteremben történik.

A közelmúltban készült el új fejlesztésként a falu kemencéje, egy új műfüves focipálya és a helyi piac részére egy fedett árufióhely. Az új létesítményeket a lakóközösség szívesen használja.

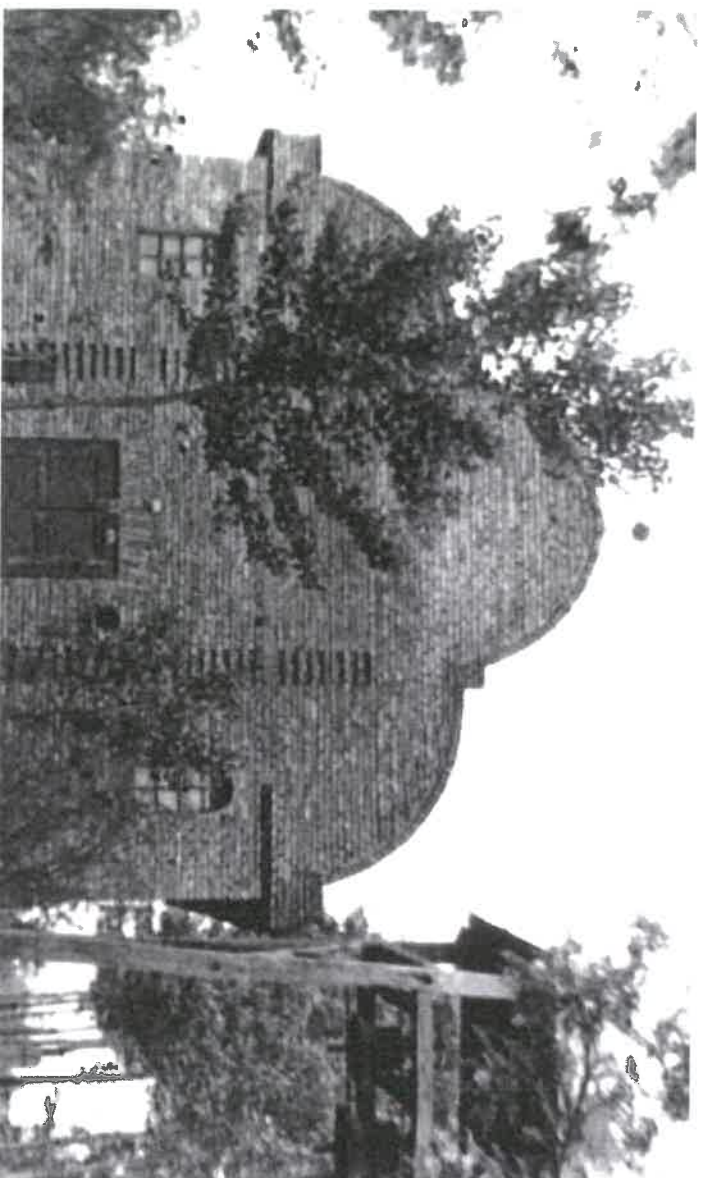

Szabadegyháza területe több ezer éves múltra tekint vissza. A régészeti ásatásokkal felszínre került római kori és középkori tárgyi emlékek mind arról tanúskodnak, hogy a lakosságot a jó minőségű, öntözhető föld vonzotta a településre. Az ókori népek a Mezőföld lakhatásra alkalmas, löszrel fedett részein telepedtek le. Erről tanúskodnak a Kukália-dűlőben feltárt régészeti emlékek is. Az Árpád-kori leletek is itt kerültek elő.

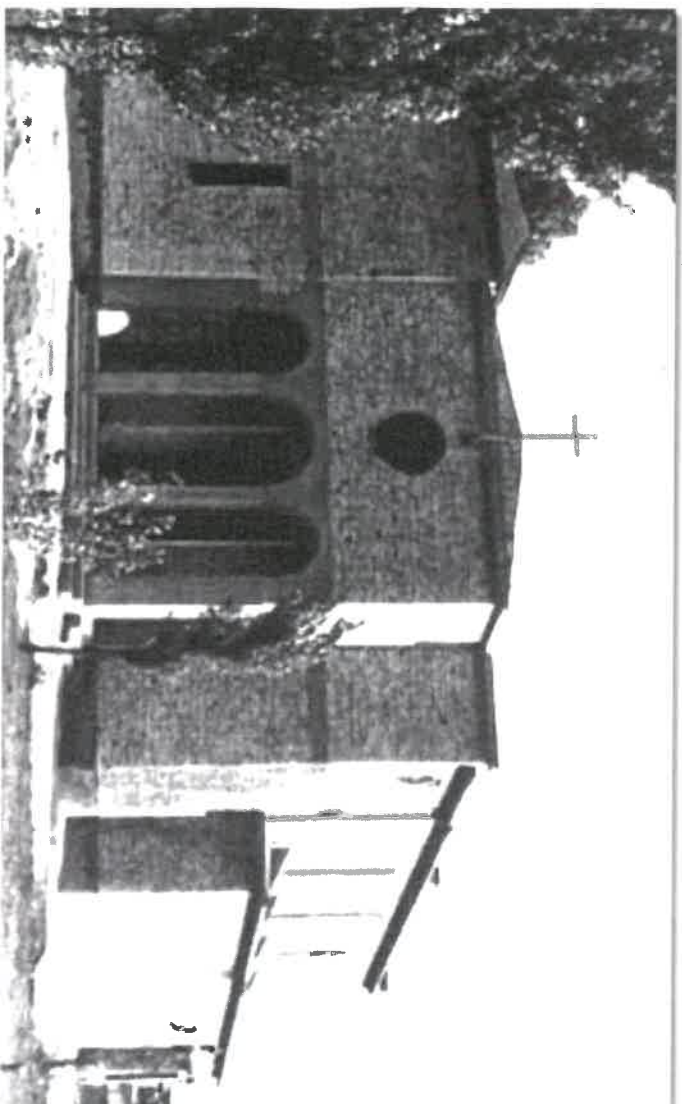
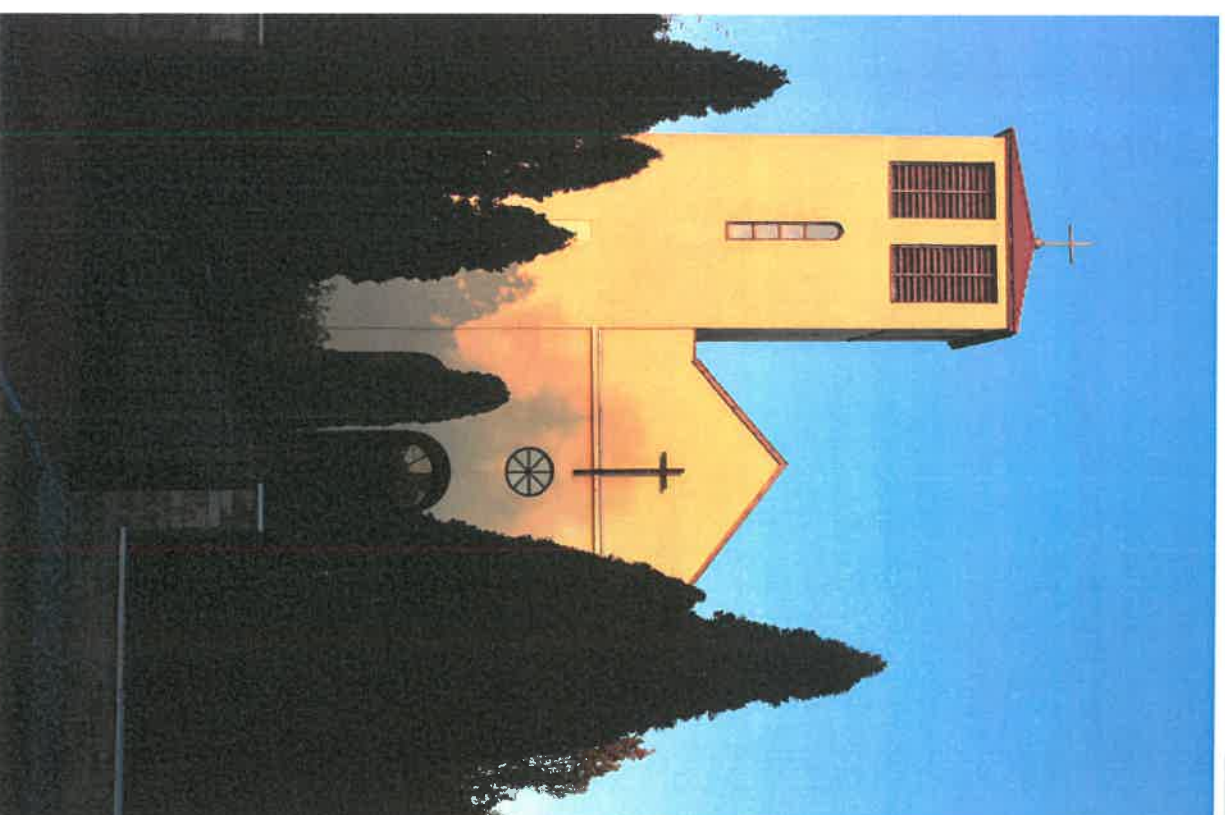
Református templom

A református templom Szabadegyházán a focipályával szemben, a Szabadság téren található. A templom 1949-ben épült, főhomlokzata nagyon eltért a ma is látható állapotától. Sokáig fából épített harangtornya volt, majd miután a templom épületére megépült a torony, a harangokat áthelyezték.

Szűz Mária neve templom

A római katolikus Szűz Mária neve templom építése 1938. Augusztusában kezdődött és még ugyanazon év karácsonyra terő alá is került. A bádogfedést 1939. márciusában helyezték rá. A templomépítés kezdeményezője és fő mecénása Stréda Jenő nyugalmazott őrnagy és felesége Aba Bianka. A telket is ők adományozták, melyen a templom épült. A templom altemplomban pihennek a fő támogatók, Stréda Jenő, és neje. Az építés helyének kiválasztása a mély és mocsaras fekvésénél fogva nem a legszerencsésebb helyen történt. Csak a templom belső talpazatának feltöltéséhez 1186 lovaskocsi földet kellett behordatni.

SZABADEGYHÁZI ARBORÉTUM

Iskola, községi arborétum

Arborétumunk fiatal, új telepítésű arborétum. Az első fákat 1993 őszén ültették az iskola belső udvarába, és folyamatos fejlesztés eredménye a mai állapotot. A fák különböző méretűek: a 30 cm és a 10 méter között minden átmenet előfordul.

Arborétum jelenleg öt, egymáshoz közeli helyszínen található, összesen 2,5 hektáros területen, a falu központjában:

A fő gyűjtemény a helyi Kossuth Lajos Általános Iskola területén, 1 ha területen látható (Felszabadulás u. 63-65.) 2005-2006-ban kezdődött el az iskolával szomszédos templomkert és a vele szomszédos jássótér arborétumná „alakítása”. 2010-ben az óvoda udvarába is ültettek 20 ritka fát. 2011 tavaszán készült el a község elújított és kibővített kulturháza, mely köré 50 ritka fát ültettek.

Szabadegyháza közigazgatási területének döntő részén a táj jellege síkvidéki mezőgazdasági táj, melyben változatosságot a tájhasználatban a kisebb telepített erdők képezik.

A tájszerkezet további meghatározó elemei a patakvölgyek, az azok menti természetközeli társulások.

A síkvidéki mezőgazdasági területek jellemzőn nagy táblákban művelt szántó művelési ágú területek. E területek a mezőgazdasági művelésre kiválóan alkalmasak, a szántóföldek nagy részének minősége a megyei átlagot meghaladja.

KÖZTÉRI SZOBROK, KŐKERESZTEK

Szabadegyháza bemutatása

HELYI VÉDELLEM

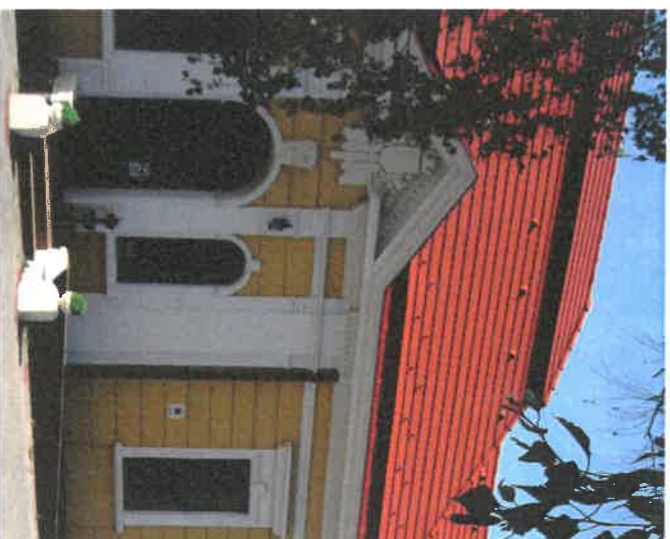

Nedeczky-Gribsch-kastély

A mai kúria elődje a XIX. század végén épült. Később Nedeczky-Gribsch Viktor neobarokk stílusra átalakíttatta és kibővítette. A kastélyhoz tartozó major legszébb része a ma is álló lovarda. Szabadon álló, földszintes kastély, mely külön épületrészből áll. Az egyik szárny L-alaprajzú, főhomlokzata $1+(1+A+J)+1+2$ tengelyes, melyből gazdagon díszített rizalit emelkedik ki. A félköríves záródású ajtó mellett kétoldalt hasonló záródású, keskeny ablakok láthatók eredeti rá-csozattal, felette növényi motívumokkal övezett címet, majd háromszög-oromzat következik, az ajtó feletti timpanonban női arc látható. Jobb oldalához tomácos mellékszárny kapcsolódik. A másik - bal kéz felé eső - épületet mára átalakították. Ezen téglalap alaprajzú szárny architektúrája - mint az archív képeken látható - egykor megegyezett a másik szárnyéval. 1945 után a Vörös Csillag Műsz használta a kastélyt, a major és a hozzá tartozó földterületeket.

Érdekes, hogy a két szárny közül az egyiket teljesen átépítették, ma már felismerhetetlenek eredeti stílusjegyei, a másik azonban szinte eredeti formájában fennmaradt.

Az egykori park már csak nyomokban van meg.

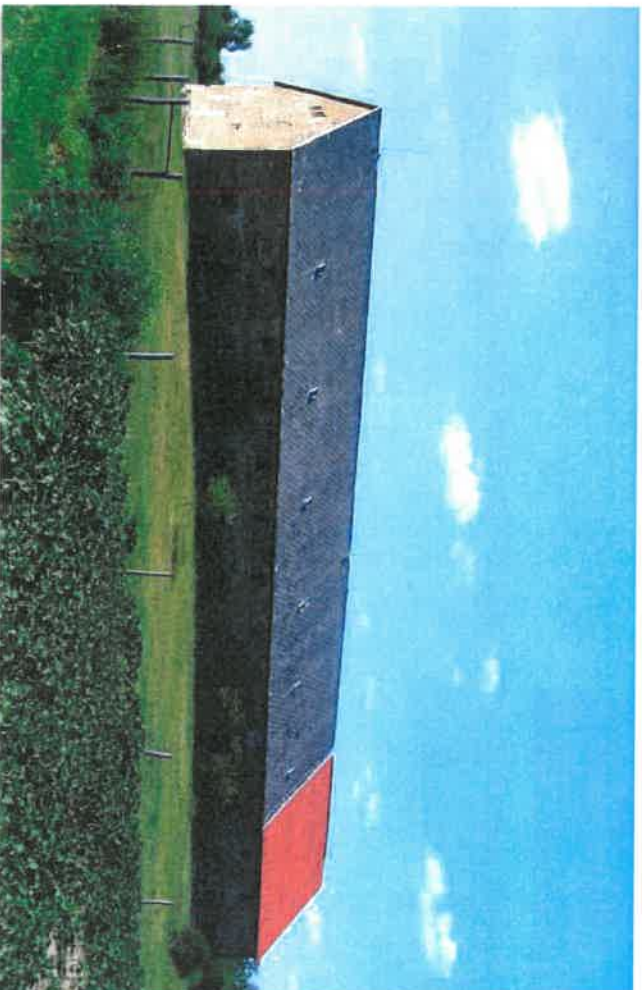
Szabadegyházán a kastélyon kívül **helyi védelemben** részesülnek a következő építmények, helyszínek:

- Régi ipari épület és kapuzata, a szeszgyár területén
- Magtár, Hyppolituszra közelében
- Kőkereszt, Adonyi út és Hyppolit puszta kereszteződésében
- Temető területe, a Felszabadulás utca déli oldalán
- Temető területe a Felszabadulás utca nyugati felén

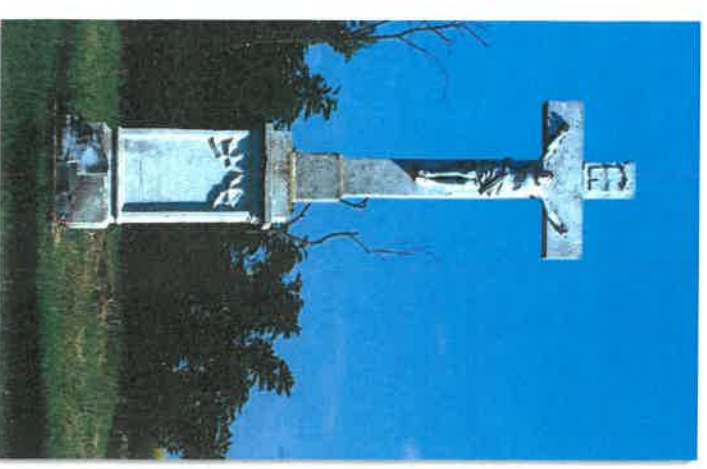
Műemléki védelemben egy templomrom részült a község területén, melynek lokalizálása nem történt meg, a templomrom helye és léte kérdéses.

Régi ipari épület és kapuzata

Magtár

Kőkereszt

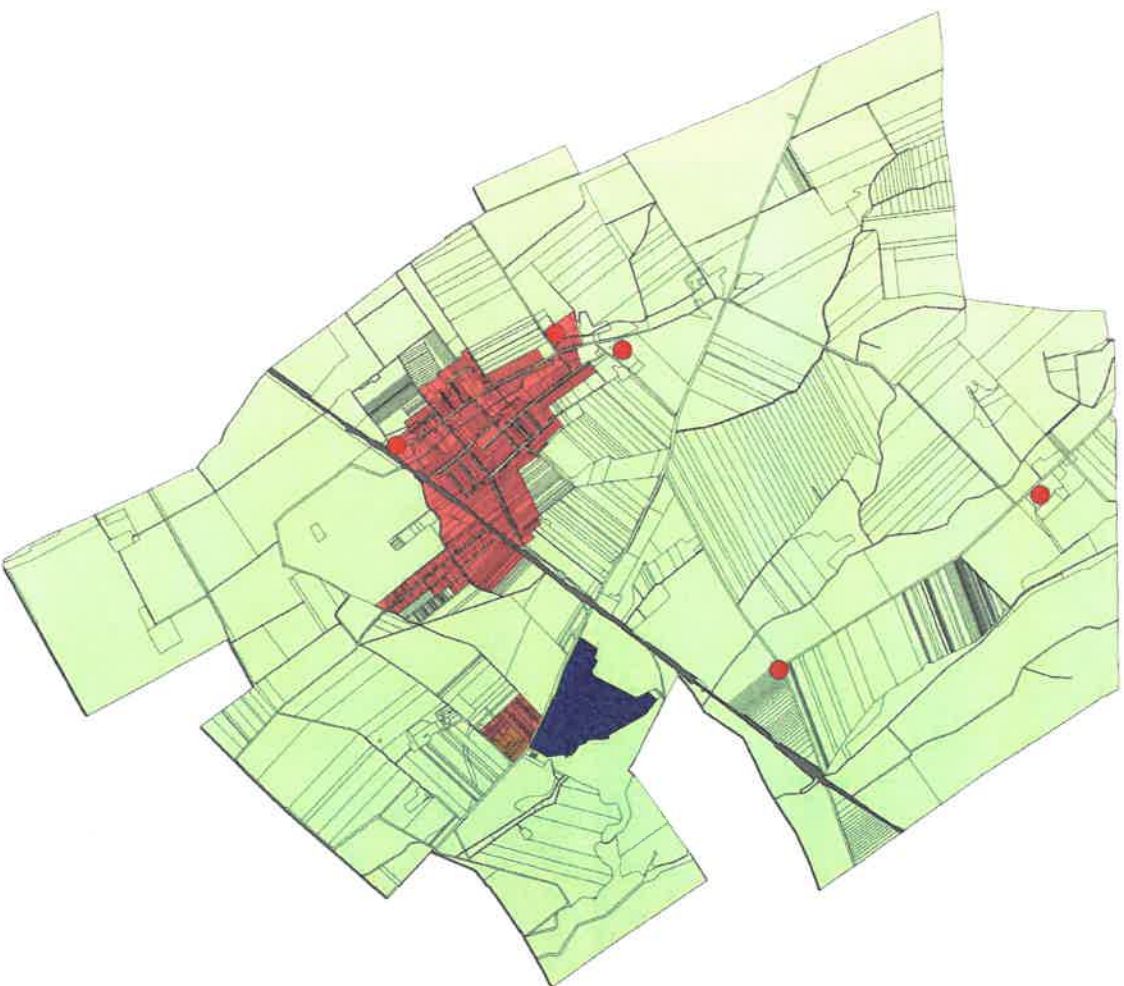
4 Elérő karakterű településrészek

Szabadegyháza jelentős külterülettel rendelkezik, melynek egy része érintett a **tájképvédelmi szempontból kiemelt területtel**.

A lakott terület (belsőterület) átalakuló falusias településrésze **és az ún. Szeszgyári lakótelepre** tagolható. A falusias lakóterületen jellemzően önálló telken álló családiházak beépítés a jellemző, de a Szeszgyári lakótelepen többszintes többlakásos, lakóépületek épültek.

A régi Szeszgyár területe az évek során jelentősen bővült, a 62. számú főút mellett nagy kiterjedésű **gazdasági területek** településképi szempontból eltérő karaktert képvisel.

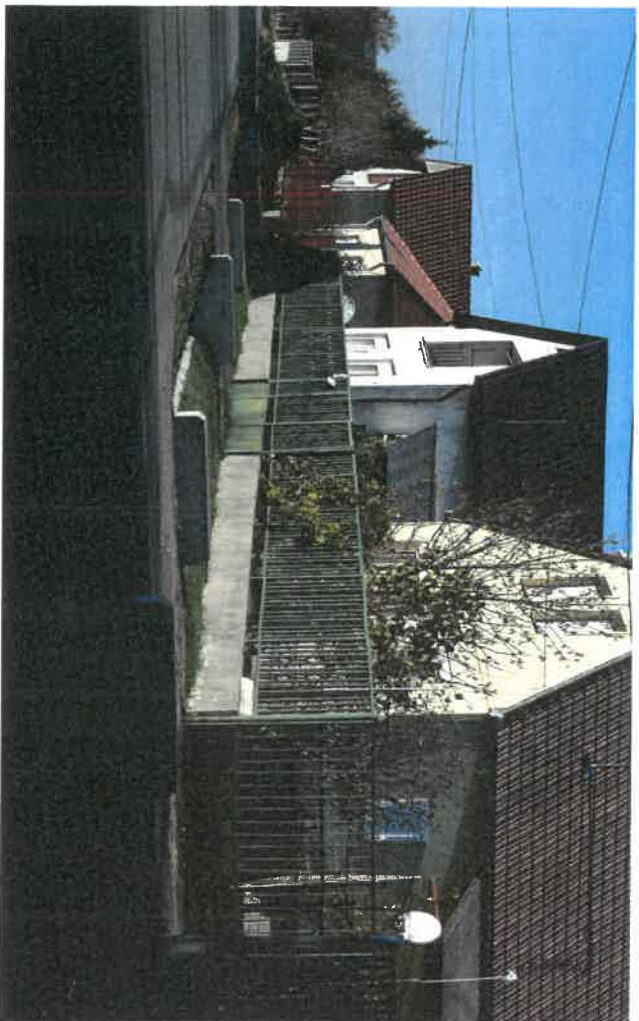
- Külterület
- Átalakuló falusias településrész
- Szeszgyári lakótelep
- Gazdasági terület
- Vasútvonal
- Helyi védett építmény

ÁTALAKULÓ FALUSIAS TELEPÜLÉSRÉSZ

Szabadegyháza község családi házas lakóterületén a településkarakterre jellemző földszintes, vagy földszint+tetőteres, 3,5-4,5 m épületmagasságú építési mód. Az épületek között megtalálható a hagyományos háromszatú parasztház, a sátoertős „kockaházak”, a ’80-as évek földszint + tetőtérbeépítésű nyeregtetős épületei és a mai modern épületek is.

A település utcahálózata derékszögű elrendezésű, az utcák megfelelő szélességűek, közművel ellátottak.

SZESZGYÁRI LAKÓTELEP

Az ún. Szeszgyári lakótelepen szépen gondozott közterületek között három- és négyzetes, többlakásos lakóépületek épültek.

A területen az utak, gyalogutak és parkolók kiépítettek, a közparkok élő növényekkel beültettek. Az utcabútorok (padok, virágtartók) egységes képet mutatnak.

GAZDASÁGI TERÜLET

A Szeszgyári iparterületként ismert gazdasági terület a 62. főút mellett helyezkedik el. A terület a Szeszgyár 1912. évi megépítését követően jelentős mértékben fejlődött a fejlesztése folyamatos.

A régi ipari épület és a kapuzat helyi védelem alatt áll.

A gazdasági terület településképi szempontból a főút felől rendezett képet mutat.

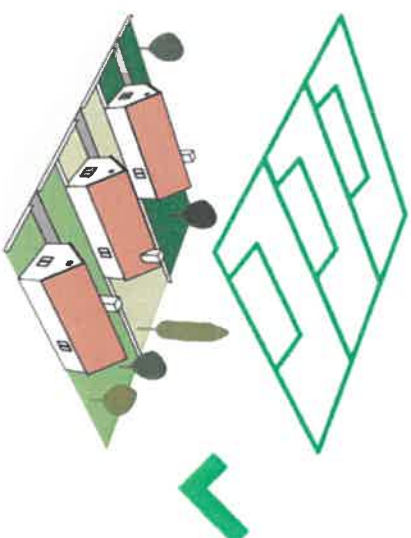
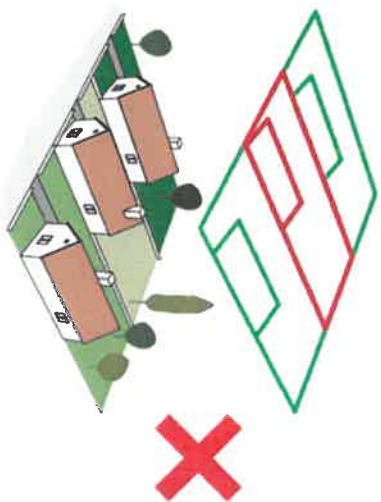

Ahhoz, hogy egy olyan ház épüljön, mely a település képéhez illeszkedik, a közösség számára követendő példaként szolgál, ugyanakkor a tulajdonos igényeit kielégíti nem szabályozók és tiltások sora kell, hanem feltétlenül építetői és építészeti alázat.

Építető részéről ez azt jelenti, hogy nem akar nagyobb, magasabb, felhűnőbb épületet építeni a környezetben, szomszédságában levő épületeknél. Az építész részéről az alázat azt kell, hogy jelentse, hogy az általa tervezett épület a tervezési programot teljesítse ugyan, de ne a tervező önmegvalósításának tárgya legyen.

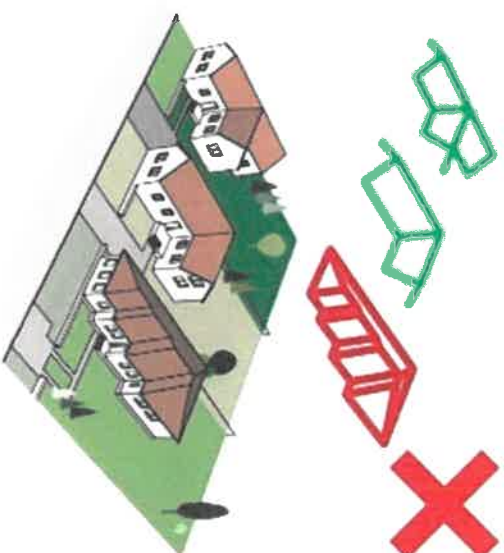
Az építészeti útmutatóban szeretnénk segítséget nyújtani építető és építész számára oly módon, hogy bemutattjuk azokat a jó példákat, kívánatos építészeti követelményeket, melyek segíthetik egy olyan épület létrehozását, mely illeszkedik Szabadegyháza településképéhez.

Az útmutató településrészenként ismerteti a javaslatokat és kívánatos építészeti kialakításokat.

TELEPÍTÉS

Az épületek telepítése a meglévő épületek homlokvonalának figyelembe vételével történhet. Szabadonálló beépítés esetén is az épületeket a telek oldalhatárával párhuzamosan javasolt elhelyezni, lehetőség szerint úgy, hogy illeszkedjenek a környezetben épült épületek elhelyezkedéséhez.

TETŐKIALAKÍTÁS

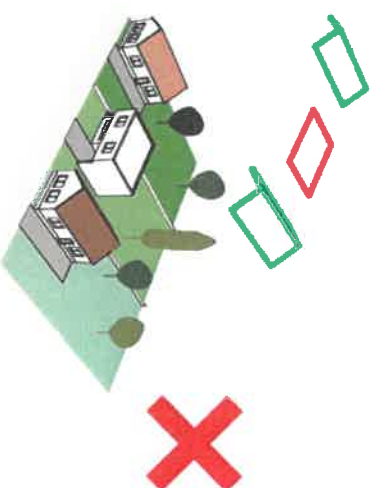
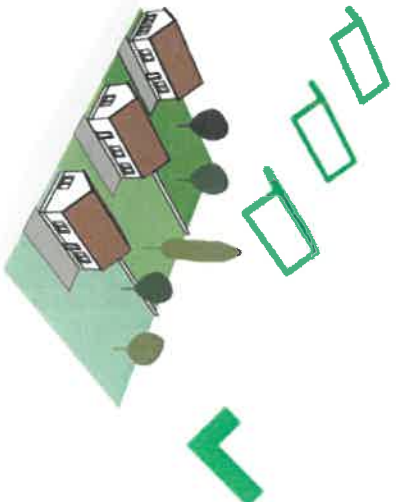
Családi házas környezetben javasolt a magastetős fő és melléképület építése.

A településrészen jellemző az egyszerű nyeregtetős vagy kontyolt nyeregtetős kialakítás, ezért ennek a tetőformának az alkalmazása javasolt.

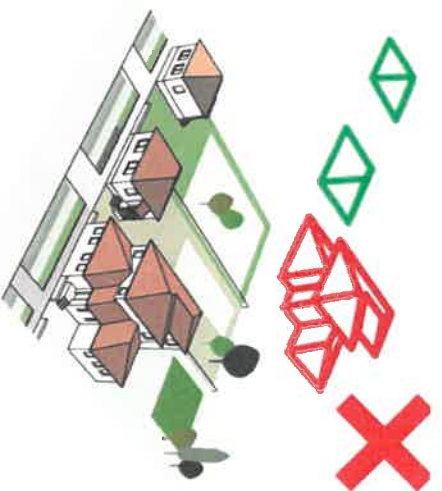
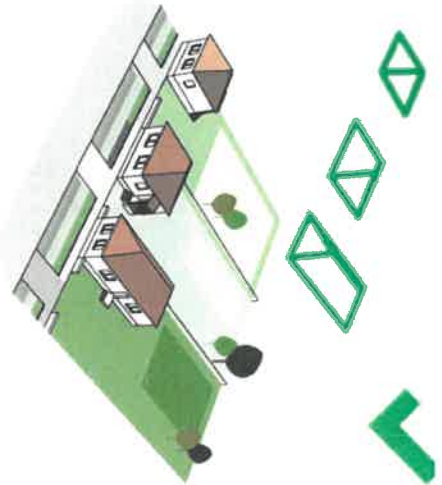
Lapostetős épület építhető az utcaképcbe illeszkedő kialakítással.

MAGASSÁG ÉS ÉPÜLETTÖMEG

Új épületek építésénél és átépítésénél is javasolt a szomszédos épületek tömegének és magasságának figyelembe vétele. Amennyiben a helyi építési szabályzat előírásai lehetővé teszik a kialakult építménymagasságnál magasabb épületek létesítését, az épületek javasolt úgy megtervezni, hogy az utcafronti homlokzat szélessége és magassága is igazodjon a kialakult állapothoz

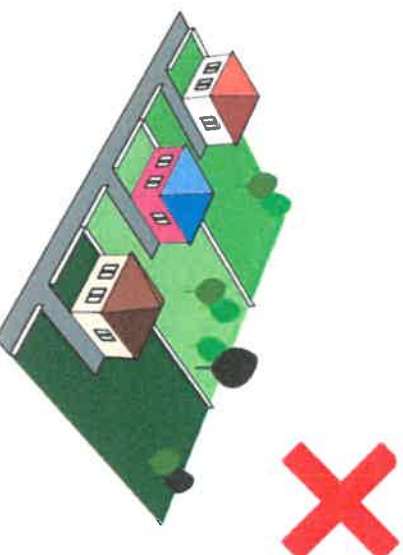
TETŐKIALAKÍTÁS

A területen kontyolt nyeregtetős és lapostetős épületek is megvalósíthatók. Új építés esetén javasolt a környező épületek tetőformájához igazodó építészeti kialakítás. A magastetők 30-45 fokos hajlásszöggel készüljenek.

SZÍNEK

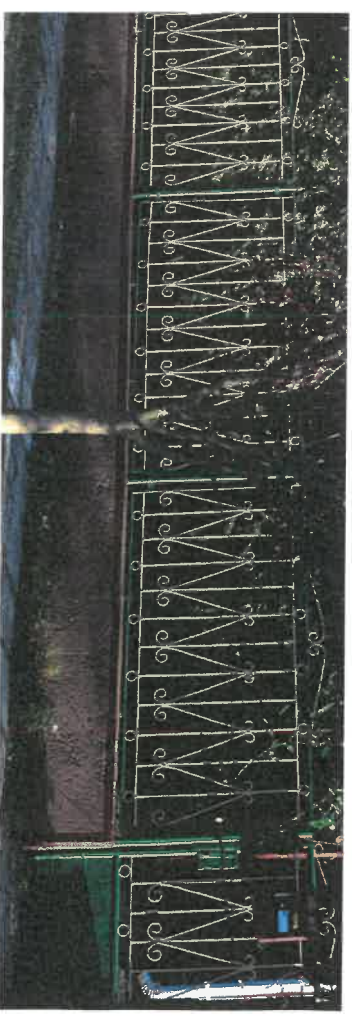
Az épületek színezésénél az egységességre, a pasztrél színek használatára kell törekedni. Rikító színek nem használhatóak üzleti célból sem.

A szín kiválasztásakor figyelemmel kell lenni a szomszédos épületek színhasználatára.

KERTÉSEK

Szabadgyházán területén a házak előkerttel kapcsolódnak az utcához, így az utcáfronton teljes telekhasználtságban kerítés húzódik. Jellemző a kő-, téglá- vagy betonlábazatú kerítés, melyhez fémből vagy fából készült kerítésmezők csatlakoznak. A szépen gondozott sövény is alkalmazható kerítésnek, melynek tömörségét átlátható kialakítású fém vagy fa utcai kapu oldja. A kerítésekre a fekete, barna és a zöld árnyalatú jellemzőek.

KERTEK

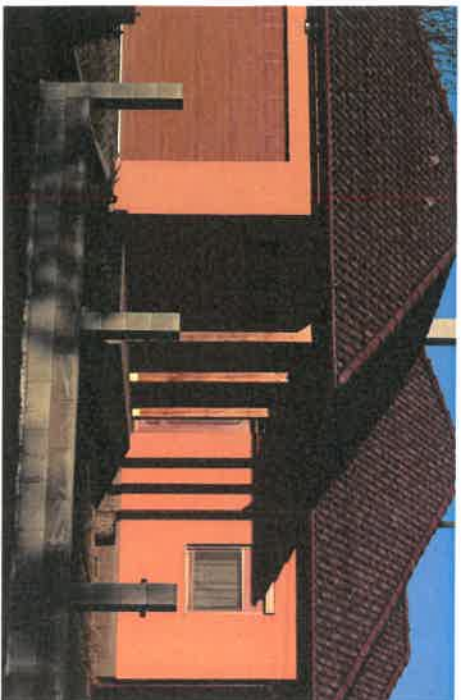
Szabadegyházán jellemző a háztáji gazdálkodás, ezért a családi házas lakóterület kertjei többnyire haszon-növényekkel beültetettek, gondozottak.

Az előkertek, oldalkertek és az ingatlanok előtti közterületek gondozottak.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK, TERASZOK

A településen hagyományos falusi tornácos ház kevés maradt fenn. Az egyes épülettípusokon a teraszok, erkélyek, fedett bejáratok a jellemzőek. A tornácokat korábban beépítették, azonban a mostani felújításoknál a meglévő tornácok eredeti állapotukban megmaradnak. Új épületek is több esetben tornáccal épülnek.

AJTÓK, ABLAKOK

A hagyományos fa nyílászáró eredeti állapotában jellemzően az Ófalu épületein találhatóak. Az ablakok és ajtók színe változatos zöld, tölgy, esetenként cseesznye színű. A fehér műanyag nyílászárók is jellemzőek a településen néhány mai épületen megtalálhatóak. A településképi szempontból is javasolt fa nyílászárók elterjedtek.

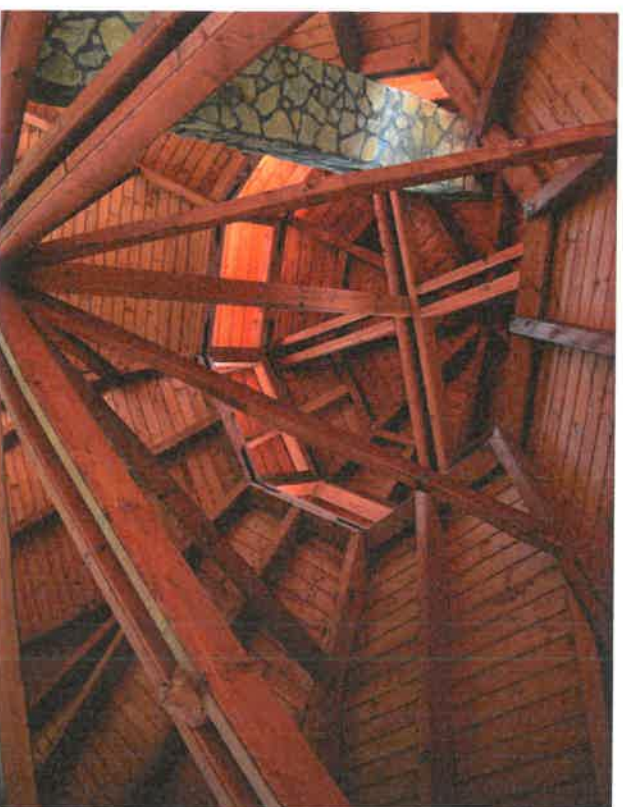
HOMLOKZATKÉPZÉS

Szabadegyházán a hagyományosan a vakolt, egyszerű tagozattal díszített homlokzat kialakítás a jellemző. Az új középületek homlokzati kialakításánál megtalálható a kő, illetve a téglaburkolat. A homlokzatképzésnél minden esetben a vakolt felületeket, vakolatdíszeket, párkányokat kell előtérbe helyezni, természetes anyagokkal díszítve, kiegészítve.

RÉSZLETEK

Az építészekben is, mint a művészeti ágak mindégylékében a részletek alapvetően meghatározzák, hatással vannak az egész kép, látvány kialakítására. Egyre több igényesen kialakított épület- és kertészeti, erkélykialakítás lelhető fel a településen, ezekre a jövőben is érdemes hangsúlyt fektetni.

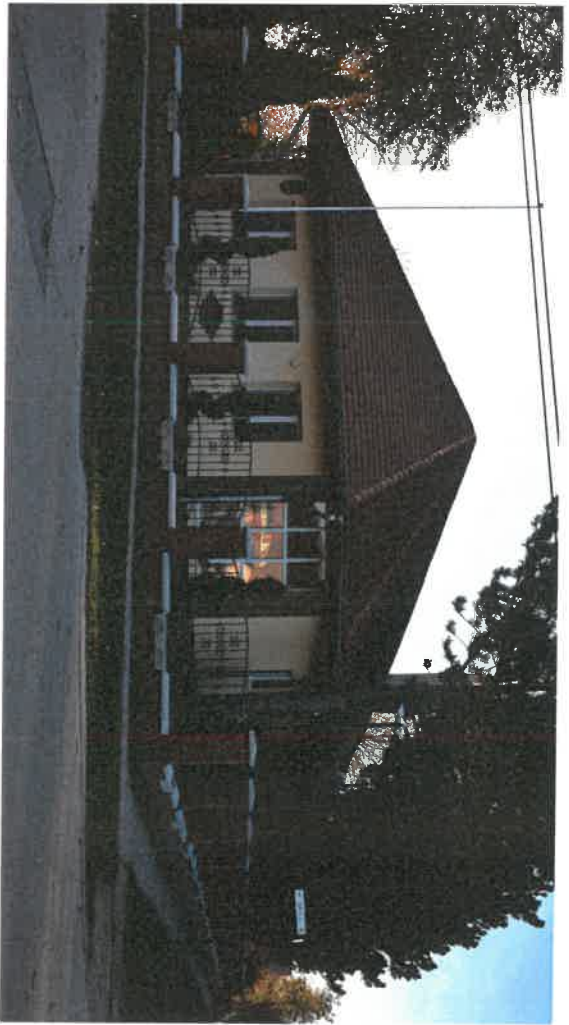

5 Mai példák

A településen példaértékű az új és a felújított középületek építészeti kialakítása, melyeket a település ismertetésénél már bemutatunk. Valamennyi épület településképi szempontból kívánatos építészeti jellemzőkkel rendelkezik, igényes anyaghasználat mellett.

Szabadegyházán a felújított lakóépületek az eredeti épületek formai kialakítását, épülettömegét megőrizték. Az új épületek tömegformálása és tetőkialakítása igazodik a településen jellemző földszintes, magasztos kialakításhoz, de már a mai kor igényei szerint épültek.

6 Közterületek, utcaképek

Szabadegyházán a közterületek gondozottak, a településközpontban egységes koncepció alapján folyamatosan szépülnek.

A község utcáiban a házak előtti területeket a lakók tartják rendben, több helyen élő növényekkel telepítették be. A közösségi használatú közterületeken javasolt a közepes lombkoronájú, lombos vagy örökzöld fák, csejiek és alacsony növési virágok telepítése.

A közterületeken, közösségi használatban levő telkeken az utcabútorok, játszóterek szépen karbantartottak, jó állapotúak.

Hirdetések, reklámtáblák

Szabadegyháza területén a hirdetések a buszmegállók belső falán illetve hirdetőfelületeken találhatóak. A hirdetések, cégek elhelyezhetők az önkormányzat által kihelyezett hirdetőtáblákon. Nagyméretű reklámtáblák telepítése nem javasolt.

Képlegyzék

Impresszum

SZABADEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Szabadegyháza honlapcíme: www.iszihmc.r.hu

Szabadegyháza email címe:

Szabadegyháza postai címe:

Telefon: 22

Polgármester:

polgármester emailcíme:

Főpítész:

Főépítész emailcíme

SZERKESZTETTE:

SZÖVEG:

FOTÓ:

GRAFIKAI TERVEZÉS: Fekér Vánervező Kft.

Szabadegyháza, 2017.

